

ವರ್ಷಾ ಧಾರೆ

Varsha Dhare

PG MAGZINE-2026

Directorate of Post Graduate Studies
University of Agricultural Sciences, Bangalore

Varsha Dhare

Campus Day – 2026 PG Magazine

**ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು**

**Directorate of Post Graduate Studies
University of Agricultural Sciences, Bangalore**

Magazine Committee

Chairman

Dr. Ganesamoorthi, S., Prof. of Agril. Extn. CoA, GKVK

Convener

Dr. H. S. Mamatha, Prof. (FS&N), CoA, GKVK

Members

- Dr. C. T. Ramachandra, Professor (P&FE), CoAE, GKVK
- Dr. C. M. Savitha, Professor (Agril. Extn.), CoA, GKVK
- Dr. C. R. Jahir Basha, Professor of Plant Pathology, CoA, GKVK
- Dr. Shalini, M., Assoc. Prof. (Hort.), CoA, GKVK.
- Dr. A.S. Pavan, Asst. Prof. (Agronomy) (C), CoA, GKVK
- Dr. Manu Gangadharaiah, Asst. Prof. (Agril. Extn.)(C), CoA, GKVK

Editors

- Mr. Geetikirti Sahoo, Ph.D. Scholar
- Ms. Karuna, Ph.D. Scholar
- Ms. Nisarga, PG Scholar
- Mr. Ravi, K.N., Ph.D. Scholar
- Ms. Pooja, Ph.D. Scholar

Officers' Messages

Website : www.uasbangalore.edu.in
E-mail : vc@uasbangalore.edu.in
vcuasb1964@gmail.com

Off. : 080-23332442
: 080-23330153 (Extn. 265)
Mob. : 9449866900
Fax : 91-080-23330277

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES BANGALORE

NAAC A+ Accredited

Dr. S.V. SURESHA
Vice-Chancellor

Gandhi Krishi Vignana Kendra
Bengaluru-560 065

MESSAGE

The celebration of Campus Day 2026 brings immense pride, marked by the unveiling of "VarshaDhare-2026". This publication serves as a distinguished reflection of the creative brilliance and scholarly pursuits of the postgraduate community at the University of Agricultural Sciences, Bangalore. Beyond documenting a vibrant extracurricular life, the magazine embodies a collective readiness to lead in an era shaped by technological advancement and environmental stewardship.

The outgoing postgraduate students have significantly enriched the academic and cultural excellence of this institution. Their journey at UAS Bangalore has been defined by a rigorous pursuit of knowledge and a commendable spirit of innovation. As they step into their professional careers, I am confident that they will emerge as exemplary ambassadors of the excellence associated with GKVK.

I extend sincere appreciation to the Directorate of Post Graduate Studies, GKVK, for the meticulous efforts in bringing this edition to fruition. Their dedication ensures that the diverse talents and achievements of our students are thoughtfully documented and preserved as a lasting legacy.

I also acknowledge the invaluable contributions of our esteemed faculty and staff, whose unwavering mentorship has been pivotal in shaping our students' academic and professional journeys, equipping them with the skills and resilience to address the evolving challenges of global agriculture.

As we reflect on these accomplishments, let us continue to foster a spirit of innovation and inclusivity, ensuring that our research and extension activities remain responsive to the needs of the farming community and society at large.

I extend my warmest wishes to all students for success in their future endeavors and the fulfilment of their aspirations.

(S. V. Suresha)

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, BANGALORE

**Dr. K. Madhusudan
Registrar**

080-23330984.
080-23330984.
9449866901(O)
registrar@uasbangalore.edu.in

MESSAGE

I am happy to know that the Directorate of Post Graduate Studies, GKVK is bringing out the college magazine "*Varsha Dhare - 2026*" on the occasion of Postgraduate Annual Day cum Hostel Day with great enthusiasm. The magazine not only showcases the diverse extracurricular talents of our students, but also provides a platform for literary expressions.

"*Varsha Dhare*" is not just a magazine – it is a reflection of our collective voice, creativity and aspirations.

I express my heartfelt wishes to the outgoing Post Graduate Students and hope they achieve great success in their future endeavours. I sincerely believe they will become exceptional ambassadors of this prestigious University, carrying its name with pride beyond boundaries.

I am confident that the college magazine, filled with quality contributions, will serve as a cherished keepsake for the outgoing students, representing their time at the University with utmost pride. May "*Varsha Dhare*" continue to inspire, inform and ignite young minds for years to come.

Wish all readers an enriching and inspiring experience.

(K. Madhusudan)

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, BANGALORE

+91-80-23330422 (O)
+91-80-23330153 Extn.365
deanpgs@uasbangalore.edu.in

Dr. P. Venkataravana
Dean (Post Graduate Studies)

MESSAGE

It gives me immense pleasure to present the Postgraduate Students' Magazine "Varsha Dhare" on the occasion of Campus Day 2026, to be celebrated on 27th and 28th April 2026 at the GKVK Campus.

The University of Agricultural Sciences, Bangalore, has long been a center of excellence in agricultural education, research, and extension. Through its dynamic postgraduate programmes across diverse disciplines and campuses, the University continues to nurture skilled professionals and researchers committed to advancing agriculture and allied sectors. With a strong foundation of experienced faculty, modern laboratories, and a vibrant research ecosystem, our postgraduate education emphasizes innovation, scientific inquiry, and practical relevance to address emerging global and local challenges.

Beyond academics, the University fosters a holistic environment that encourages creativity, critical thinking, and leadership among students. The postgraduate community actively contributes to research, knowledge dissemination, and academic excellence and also engaging in literary, cultural, and extracurricular pursuits that enrich the campus life.

In this context, "Varsha Dhare" stands as a reflection of the intellectual and creative spirit of our postgraduate students. The magazine provides a meaningful platform to express ideas, share experiences, and showcase talents that go beyond the classroom and laboratory.

I am immensely pleased to note that this year's edition is being brought out in both print and digital formats, enhancing its accessibility and outreach to a wider audience including students, alumni, and well-wishers. This initiative signifies our commitment to embracing modern avenues of communication while preserving the essence of student expression.

I am confident that the contributions featured in this edition will serve as a source of inspiration and pride, not only for the contributors but also for future generations of students who aspire to be part of this esteemed institution.

I place on record my sincere appreciation to the students, magazine committee members, editors, and all those who have worked diligently to bring out this edition of "Varsha Dhare 2026." On this occasion of Campus Day, I extend my best wishes to all the PG students for their continued success and meaningful contributions to the society.

Date: 27 March 2026

(P. Venkataravana)

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, BANGALORE

Dr. N.B.Prakash
Dean (Agri), College of Agriculture

+91-080-23330684
+91 080-23330153 Extn. 285
+91-080-23636730
+91-9449866910
deanagben@uasbangalore.edu.in

MESSAGE

It is indeed a pleasure to note the publication of the Post Graduate student magazine, "Varsha Dhare-2026." This annual magazine provides a wonderful platform for students to showcase their literary and artistic talents while documenting their cherished memories. Such initiatives are essential in capturing the creative spirit and intellectual growth of our academic community.

During this year 204 Masters and 75 Ph.D. students have joined in 23 Departments of College and 199 M.Sc. & 96 Ph.D. students are completing their Degree programmes. I extend my heartfelt congratulations and best wishes to all the outgoing students on reaching this significant milestone. As you transition into your professional careers, I hope you carry forward the values of integrity and excellence. May you aim big, achieve your loftiest goals, and continue to serve the better cause of society and the country.

Wish you all the very best.

(N. B. Prakash)

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, BANGALORE

080-23330153 -202
 +91 09449866908 (O),
 +91-080-23637235 (Direct)
dsw@uasbangalore.edu.in
dswuasbengaluru@gmail.com

Dr. Mohan I Naik
 Dean of Student Welfare

MESSAGE

It is a matter of great satisfaction to note that the postgraduate students of the University of Agricultural Sciences, GKVK ,Bengaluru, are observing Campus Day 2025–26 and bringing out the PG Students’ Magazine “Varsha Dhare”. The publication serves as a distinguished platform to document the academic accomplishments, co-curricular engagements, and memorable experiences that have enriched the students’ tenure at the University.

The Dean of Student Welfare remains fully committed to fostering an environment that promotes academic excellence, personal discipline and holistic development. Through continuous support in sports, cultural activities, personality enhancement programmes and student welfare initiatives. The Directorate endeavours to strengthen the overall capabilities of our students, thereby equipping them with essential competencies for their professional and societal responsibilities.

I extend my sincere congratulations to the outgoing postgraduate students and convey my best wishes for their future endeavours. I am confident that the knowledge, values and experiences gained at UAS, Bengaluru will guide them towards meaningful achievements and encourage them to stay connected with the University.

All the very best

(Dr. Mohan I Naik)

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, BANGALORE

Dr. K S Rajashekarappa
Special Officer
College of Agricultural Engineering
UAS, GKV, Bangalore

MESSAGE

It is a matter of immense pride and joy to learn that the postgraduate students of the University of Agricultural Sciences, Bangalore are celebrating “Campus Day 2026” at the GKV Campus and bringing out their magazine, *Varsha Dhare*. This thoughtful initiative will undoubtedly serve as a vibrant chronicle of cherished memories, academic pursuits and the rich experiences that define student life at our esteemed University.

As the Special Officer of the College of Agricultural Engineering, UAS, GKV, Bangalore, I sincerely appreciate the commendable efforts of the Directorate of Post Graduate Studies in fostering an environment that encourages all-round development. Through its dedicated initiatives in sports, cultural engagement and personality development, the Directorate has significantly contributed to nurturing confident, skilled and well-rounded individuals ready to face future challenges.

I extend my warmest congratulations to all the outgoing postgraduate students. As you step into the next phase of your journey, may you carry with you the knowledge, values and unforgettable memories gained at UAS, Bangalore. May these experiences continue to inspire you, strengthen your bond with the University and guide you toward excellence in all your future endeavours.

K. S. Rajashekarappa
(K S Rajashekarappa)

Officers' Video Message

(Click / Tap / Scan to play the messages)

Head of Departments' Video Message

(Click / Tap / Scan to play the messages)

University of Agricultural Sciences, GKVK, Bangalore
Department of APICULTURE
 SUSTAINING NATURE | ENRICHING FUTURES

Dr. S. Chaitanya
 Professor and University Head
 Department of Apiculture
 UAS, GKVK, Bangalore

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. Banuprakash K G
 HEAD OF DEPARTMENT
 DEPARTMENT OF SERICULTURE

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. Siddayya
 Head of Horticulture Management & Coordinator of Extension
 Extension Examination Centre
 University of Agricultural Sciences

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. Bhausaheb Tambat
 Professor and Head

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 BANGALORE

Dr. Usha Ravindra
 Head of Department
 Department of FOOD SCIENCE
 AND DIETETICS

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 BANGALORE

Dr. K.N Srinivasappa
 Head of Department
 Department of HORTICULTURE

GKVK UAS BANGALORE
 DEPARTMENT OF AGRICULTURE STATISTICS
 DATA ANALYSIS | BUSINESS | SUSTAINABLE | RISK MANAGEMENT

Dr. K.B. Murthy
 Professor and Head
 Department of Agriculture Statistics

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, GKVK, BANGALURU

Dr. Lokesh H
 Head of Department
 Department of Agricultural Economics

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. Veena S Anil
 Professor and Head
 Department of PLANT BIOTECHNOLOGY

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. S Ramesh
 Professor and Head
 Department of Genetics and Plant Breeding

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. Mohith Kumar G.V.
 Professor and Head

INTERNATIONAL DEPARTMENT
 GKVK UAS BANGALORE

PROFESSOR DR. M K PRASANNA KUMAR
 International Department

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, GKVK, BANGALURU
 DEPARTMENT OF CROP PHYSIOLOGY

Dr. Nataraja Karaba N
 Professor and Head
 Department of Crop Physiology
 University of Agricultural Sciences, Bangalore

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES, GKVK, BANGALURU
 DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION
 INFORMATION ABOUT THE DEPARTMENT & EXTENSION SERVICES

Dr. V. Govindagowda
 Head of Department
 (M.Phil. Dept. of Agri Extension, Post Graduate)

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. saralakumari J.
 Professor and Head
 Department of Soil Science and Agricultural Chemistry

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. Parashivamurthy
 Professor and Head
 in the Department of Seed Science and Technology

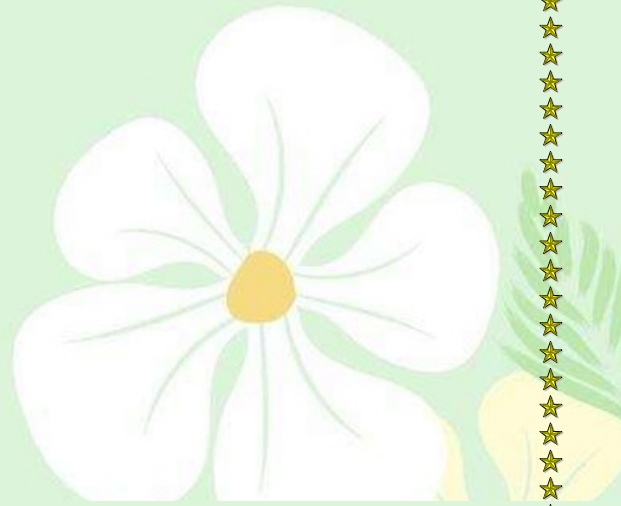
UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. UMASHANKAR
 HEAD OF DEPARTMENT
 DEPARTMENT OF MICROBIOLOGY

UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
 COLLEGE OF AGRICULTURE GKVK
 BANGALORE

Dr. T. S. Sukanya
 Professor and Head
 Department of Agronomy

Art-Literary works & Articles

ART WORKS

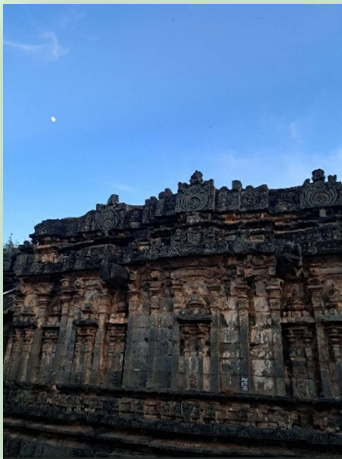
Swathi B (PAMB 5105)

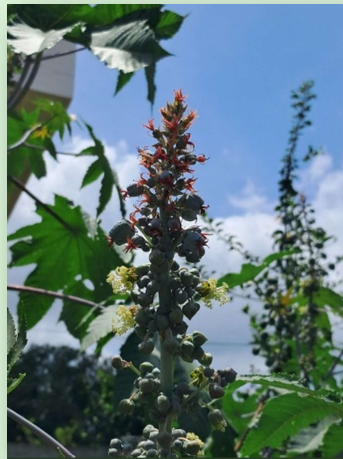
Archana E K (PAMB 5231)

Sujay Shankar M (PAMB 5230)

Srujana P.N (PAMB 4185)

Srujana P.N (PAMB 4185)

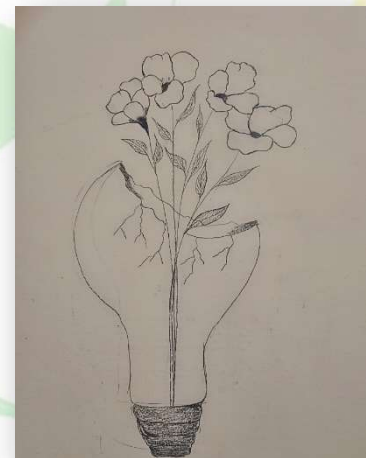
Swathi B (PAMB 5105)

Divakara B P (PAMB 4015)

Divakara B P (PAMB 4015)

Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

Yashwanth N A (PAMB 4056)

Divakara B P (PAMB 4015)

Chandana (PAMB 5097)

Nandini K S (PAMB 3067)

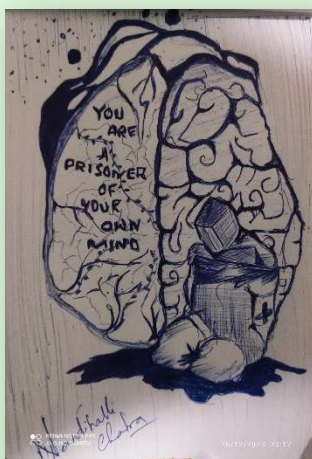
Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

Chandana (PAMB 5097)

Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

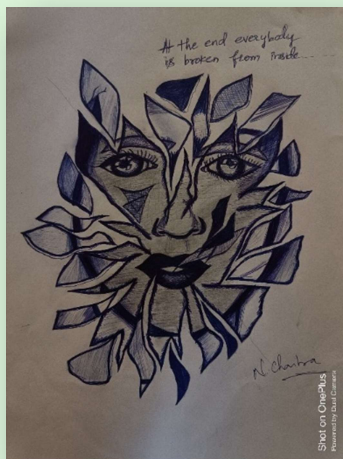
Nandini K S(PAMB 3067)

Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

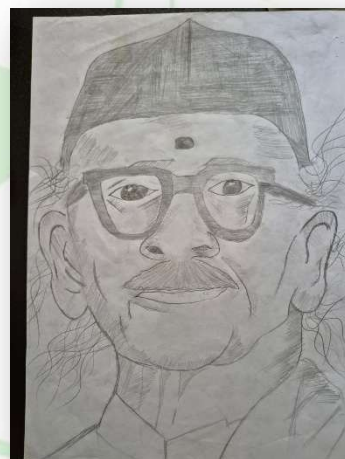
Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

Shashank M P (PAMB 5249)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Chaitra Nandihalli (PAMB 4163)

Nanditha S (PAMB 4007)

Nanditha S (PAMB 4007)

Kusuma C G (PAMB 3076)

Tanuja Aihole (PAMB 4075)

Kusuma C G (PAMB 3076)

Kusuma C G (PAMB 3076)

Kusuma C G (PAMB 3076)

Pooja M P (PAMB 4035)

Lakshmi Priya M G (PAMB 4177)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Archana E K (PAMB 5231)

Akash K (PAMB 4027)

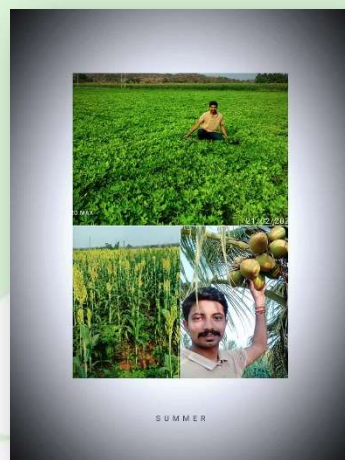
Archana E K (PAMB 5231)

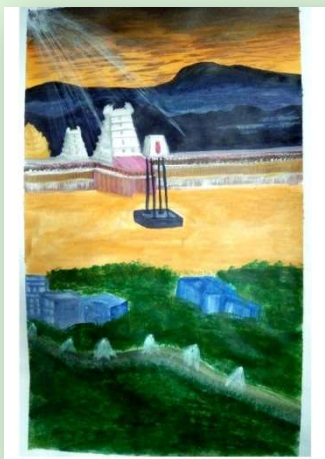
Prathibha Simpi (PAMB 3277)

Akash K (PAMB 4027)

Akash K (PAMB 4027)

Yashwanth N A (PAMB 4056)

Anuvinda R Nath (PAMB 4063)

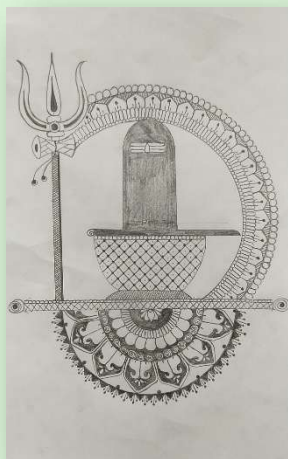

Anuvinda R Nath (PAMB 4063)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

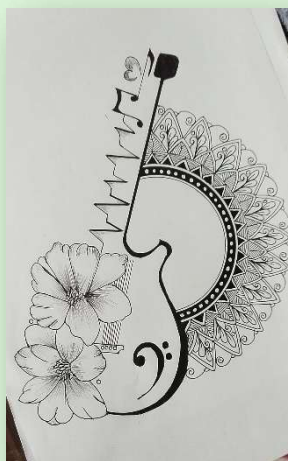
Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli (PAMB
5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Gangashree Ganganalli
(PAMB 5015)

Ganavi L M (PAMB 4248)

Ganavi L M (PAMB 4248)

Sahana S B (PAMB 5004)

Sahana S B (PAMB 5004)

Ganavi L M (PAMB 4248)

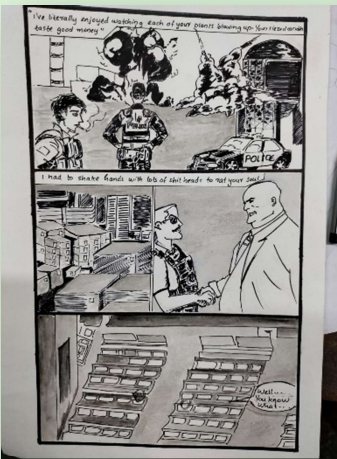

Chandhana C S (PAMB 5097)

Chandhana C S (PAMB 5097)

Chandhana C S (PAMB 5097)

Chandhana C S (PAMB 5097)

Chandhana C S (PAMB 5097)

Chandhana C S (PAMB 5097)

Chandhana C S (PAMB 5097)

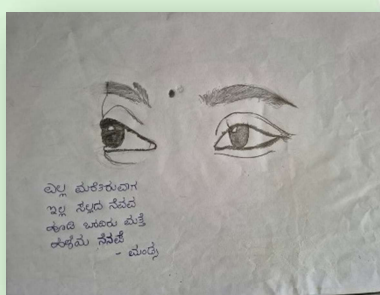
Yashwanth N A (PAMB 4056)

Pratibha Simpi (PAMB 3277)

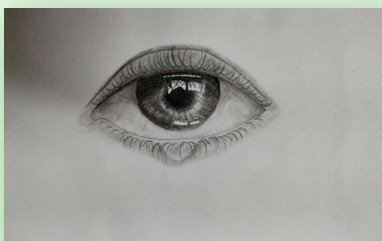
Anuvinda R Nath (PAMB 4063)

Shashank M P (PAMB 5249)

Gangashree Ganganalli (PAMB 5015)

Chandana (PAMB 5097)

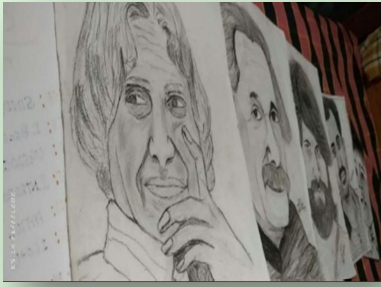

Nanditha S (PAMB 4007)

Sujay Shankar M (PAMB 5230)

Sindhu B (PAMB 4085)

Kusuma C G (PAMB 3076)

Kusuma C G (PAMB 3076)

Avinash Biradar (PAMB 5127)

Sujay G R (PAMB 4036)

Avinash Biradar (PAMB 5127)

Yashwanth N A (PAMB 4056)

Yashwanth N A (PAMB 4056)

LITERATURE COLLECTION

Srujana P N (PAMB 4185)

Life is short...so what?

Knowing the fact of uncertain life....

Still won't think about their own life....

Life is short...so what?

People judge other's Life of time...but when the
world goes upside down they experience their
taste of own.

Life is short...so what?

People are here to judge you...

But it's up to you whether to sink or to slay...

They judged me for my opinion....

Which i took as my challenging occasion...

Had a crazy idea.... for creation...

But its imperfections created new innovation...

Life is short...so what?

You have the power to build the present...

Learn from the past mistakes...

But yet have believe within....

Then see the magic of positive aura within you...

The glow that was hidden will come to vision...

So Feel each segment....and live every moment....

Yes...Life is short....So what??

Manjunath Hegde (PAMB 4005)

ಚಿಣ್ಣರ ಚಂದಿರ

ಓ ನನ್ನ ಚಂದಿರ

ಬಾ ಬೇಗ ಹತ್ತಿರ

ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಆಡಲು ನನಗೆ ತವಕವಾಗಿದೆ

ನೀನು ಬರದೆ ಹೋದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಸರ

ನೀನು ಮರೆಯಾದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾತುರ

ನಿನ್ನ ನೋಡಲು ಕಾತುರ

ದಿನದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಆಕಾರ

ಪಡೆದಿರುವೆಯೋ ಹೇಗೆ ನೀ ಸಾಲ

ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗೆ ಕಾಣೆಯಾಗುವ ಬಲು ಚೋರ

ಬರುವರಾ ಪಡೆಯಲು ವಸೂಲ

ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೆ ಮುದಗೊಳಿಸುವೆ ಮನಸಾರ

ಸಮೀಪಿಸದೆ ಇರುವೆ ಏಕೆ ಬಹುದೂರ

ಓ ನನ್ನ ಚಂದಿರ

ಬಾ ಬೇಗ ಹತ್ತಿರ

ಬಿಕನಾಸಿ ಪ್ರೇಮ ಕಾವ್ಯ

ಹುಡುಗ: ಎಲ್ಯೆ ಸೌಂದರ್ಯ..

ಮುಡಿಸುವೆ ನಿನಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪುಷ್ಪ

ಆಗುವೆಯ ಯನ್ನ ಆನಂದದ ಭಾಷ್ಪ

ನಿನ್ನಯ ಕೈ ಹಿಡಿದು

ಮಳೆಯಲಿ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದು

ಮಾತಲ್ಲಿ ನಗೆ ಹೊನಲು

ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಬಲು ಹೊಳಪು

ನಿನ ಜೊತೆ ಜಗವೆಲ್ಲ ತಿರುಗುವ ಕನಸೊಂದ ಕಟ್ಟಿರುವೆ

ನಾನು

ಹುಸಿಗೊಳಿಸಿದೆ ಬೇಗ ನನಸಾಗಿ ಮಾಡುವೆಯ ನೀನು

ಪ್ರೇರೇಪಿಸು ಸೌಹಾರ್ದದ ಸೌಂದರ್ಯ ತೊಟ್ಟು

ಪರೀಕ್ಷಿಸು ಪ್ರೇಮದ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು..

ಹುಡುಗಿ: ಹಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ತರಿಸಿದರೆ ಸಿಟ್ಟು

ಬೀಳ್ತಾವೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಏಟು

ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಟುಮೂಟೆ ಕಟ್ಟು

ಕಾಡು - ನಾಡು

ಎಂಥ ಸುಂದರ ಈ ನಾಡು

ಹಲವು ಕವಿಗಳ ಬೀಡು

ಕುವೆಂಪು ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾರ್ನಾಡು

ಬರೆದರು ಹಲವಾರು ಹಾಡು

ಜೀವ ಸಂಕುಲದ ತಾಣವಾದ ಈ ಕಾಡು

ಎಂದಾಗುವುದೋ ಬರೀ ಬರಡು

ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ನೆಡು ಬೆಳೆಸು ಕಾಡು ಮೇಡು

ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಸೇರುವೆವು ಸುಡುಗಾಡು

ಕವಲುದಾರಿ

ಸಾಕು ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಈ ಗೋಳಾಟದ ಜೀವನ

ಮುಂದಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯನು ಕಂಡು..

**WHO PAINTED THE WINGS? GOD OR NATURE'S
ART Sneha Katherine (PAMB 5034)**

On the day of creation,
God scattered colours across the
sky,
And let them rise, let them fly.

The peacock sways, emerald
and blue,
A waterfall of feathers shining
through.

The parrot folds the forest into
its wings,
Laughter echoing as it sings.
Tailorbird weaves leaves with
care,
A tiny architect threading the
air.

The pigeon traces the paths it
knows,
The dove drifts softly where
calm wind blows.

Paradise flycatcher, a ribbon of
light,
Glides through the trees, silent
and bright. Hornbill holds
sunlight upon its beak, sunbird
sips gold from flowers unique.
Swift cuts the wind, effortless
and free, Kingfisher plunges into
sapphire sea.

Parakeets chatter, leaves in
playful sway,
Every colour, every song, every
move on display.
So many colours, shapes and
flight,
So many voices, so many sights
All born of nature,
Or shaped by God's hand?

ಅರ್ಪಣ

ನೀನಿರದ ವೇಳೆಯಲಿ
ಹೇಗೆ ಬರೆಯಲಿ ಕವಿತೆ
ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ ಹೃದಯ
ಪದಗಳದೇ ಕೊರತೆ||

ಬಯಸುತ್ತಿದೆ ತೋಳಿಂದು
ನಿನ್ನಯ ಅಪ್ಪುಗೆಯ
ತಪ್ಪದೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಬಿಡು
ಈ ಪ್ರೇಮ ನಿವೇದನೆಯ||

ತಂಗಾಳಿ ಸರಿಗಮದಿ
ನಿನ್ನದೇ ಸದ್ದು
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ನೀ ಹೇಳು
ಈ ಮನವ ಕದ್ದು||

ಕಟ್ಟಬಯಸುವೆ ನಾನು
ಹಾಡುಗಳ ತೋರಣ
ಎಲ್ಲ ಗೀತೆಯೂ ನಲ್ಲೆ
ನಿನಗೇನೇ ಅರ್ಪಣ||

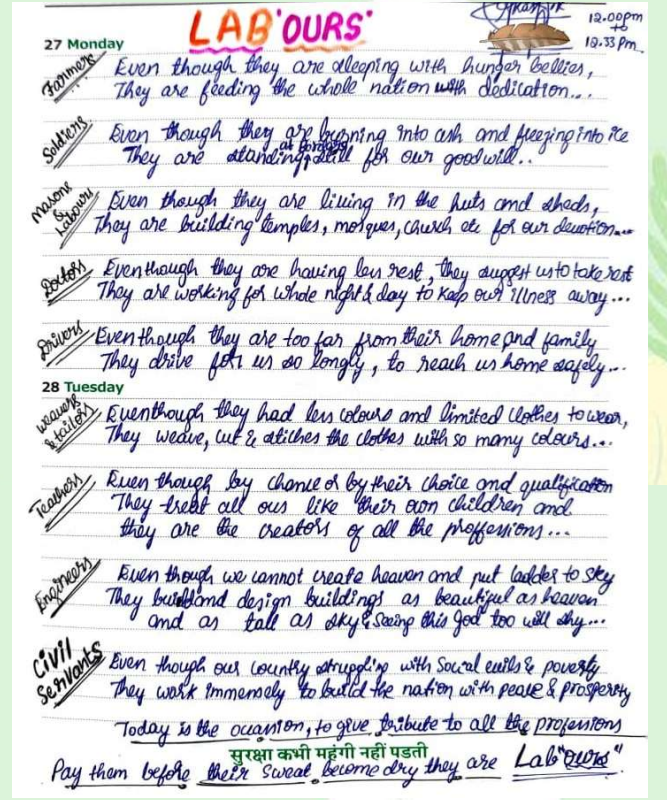
BECOMING ME Sneha Katherine (PAMB 5034)

I wander through a campus green,
The hardest world I've ever seen.
Where leafy giants tilt their heads,
And beetles tuck into their beds.
I study lives so small and bright,
That dances in beams of golden light.
I hear the cricket's rhythmic knee,
And wonder if they're watching me.
I love this path, its ebb and flow,
I follow where the butterflies go.
I'm more than just a name or grade,
A quiet soul within the shade.
This campus vast, this sky so blue,
I'm learning things I never knew.
With every hop and buzzing bee,
I'm gently, slowly, becoming me.

Sanjana G P (PAMB 4023)

Akash K (PAMB 4027)

ಅಂತರಾಳ
ಹೇ ಸೂರ್ಯ,
ನೀನಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವೆ
ನನ್ನನಲ್ಲಿ ಒಂಟಿ ಮಾಡಿರುವೆ,
ನಿನ್ನಿಲ್ಲದ ಇರುಳುಗಳ ಎಣಿಸುತ್ತಿರುವೆ
ನಿನ್ನ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವೆ,
ಮತ್ತೇ ನಿನ್ನನು ನೋಡುವನೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ
ನೀನಿರದ ಗಳಿಗೆಗಳ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವೆ.

ನೀ ಕಡಲಾದರೆ
ಎತ್ತರದಿಂದ ಧಮುಕುವ ಜಲಪಾತವಾಗಿ
ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಡುವಿನ ಜರಿಯಾಗಿ
ಹಳ್ಳ - ಕೊಳ್ಳಗಳ ತುಂಬಿ ಹರಿವ ನದಿಯಾಗಿ
ನಾ ನಿನ್ನ ಸೇರುವೆ, ನಿನ್ನಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗುವೆ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋಗುವೆ, ಬಾನ ನೀಲಿ
ಅಂಚಿಗೆ.

ಮಳೆ
ಗಾಢ ನೀಲಿ ಆಗಸದಿಂದ ಚೂರೇ -ಚೂರು
ಇಣುಕುವ ಮಳೆಯು,
ತನ್ನಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವವರ ಮೈ-ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಣಿಸಿ,
ಮತ್ತೆ ನೀಲಿ ಸಾಗರವ ಸೇರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು
ಸೋಜಿಗ.

ಸಿಹಿ ಗಾಳಿ
ಸಂಜೆಯ ಸಿಹಿಗಾಳಿ, ಆ ಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಧರಗುರುಳಿದ ಎಲೆಗಳು,
ಎಲೆಗಳ ಸ್ಪರ್ಶವು ಇಬ್ಬನಿ,
ಇಬ್ಬನಿಗೆ ಜಾಗಕೊಟ್ಟು ಆಗಸದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಯುತ್ತಿರುವ
ಸೂರ್ಯ,
ಇವರೆಲ್ಲರು ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರುವರು ನನ್ನನು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸಿ,
ಪರಿವಾರವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು.

Rithesh Rai (PAMB 5181)

ಯಾವ ಲೋಕದ ಅಪ್ಸರೆಯೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ
ಕುಡಿದಂತಾಗಿರುವೆ ಸುರ ಪಾನ ನಾನು
ಉಸಿರು ನಿಂತಂತಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ
ಮುಳಗಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಆ ನಿನ್ನ
ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ
ಆಭರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಲಂಕೃತಿಯಾಗಿರುವೆಯಲ್ಲವೆ ನೀ ಹೆಣ್ಣು
ಅಲಂಕರಿಸುವೆಯಾ ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡು
ಈ ಕಡುಗೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಯನ್ನು
ನೀನೊಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ದೇವಿ,
ಆರಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಮನದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನು.
ಮೈ ಮರೆಸಿಬಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲೆ ತೋರಿಸಿ ನಿನ್ನ
ನಗುಲ್ಮುಕವನ್ನು.
ನಿನ್ನ ಮುಗುಳ್ಳುಗುವ ನೋಡಿ ನಾಚಿದ
ಕಿಂದಾವರೆಯೂ ಕೂಡಾ ತಲೆ
ತಗ್ಗಿಸಿತ್ತಿನ್ನು.
ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ನಿನ್ನ ನಗುವ ನೋಡುವ
ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವೆಯಾ,
ಎಂದಿಗೂ ಬಾಡದಂತೆ ಋಷಿ ಎಂಬ
ನೀರನ್ನೆರೆಯುತ್ತಿರುವೆನು.

Srujana P N (PAMB 4185)

ಯುದ್ಧ

Spoorti G N (PAMB 5098)

Looking at you make me wonder...
 One is wide as an ocean....The other is the largest
 star in this motion....
 One gives light to everyone....The other give life
 to everyone....
 The one flow carefree....The other shine
 willingly....
 We can't imagine Life without them...but we are
 the one who are clearing them.
 They are the gift that we never deserved...as the
 scenario has reversed...
 The word we use frequently now.... UV rays, heat
 wave, climate change and Global warming is now
 the gift given by us....
 This is not just a warning...but a sign of
 inattention....otherwise one day they both will
 stop feeling...and we would not be living!!

ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಿದೆ ಈ ರಕ್ತಪಾತ
 ಯಾಕೇ ಹಾರಾಟ ಮೊಂಡು ರಕ್ತಸರೇ..
 ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರುಗಳ ತಂತ್ರ ಕುತಂತ್ರಕೆ
 ಯಾವತ್ತೋ ನಲಕೊರೆದ ಗಡಿಗಾಗಿ
 ಇಂದು ಮನುಕುಲವನ್ನೇ ದೂಡುವಿರಿ ಅಳಿವಿಗೆ...

ನಿಂತಿದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ
 ನಿಮ್ಮ ಯುದ್ಧೋನ್ಮಾದದ ಪರಿಣಾಮ..
 ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬೀದಿ ಶವವಾಗಿರುವ
 ತಾಯಂದಿರ ಮಡಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳು
 ಬೆಂದುಬಾಡಿ ಕರಕಲಾದ ಅಸ್ತಿಗಳು...

ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ರಕ್ತತ್ಯಲದ
 ಹಣತೆಯ ವಿಜಯ ಜ್ಯೋತಿ ..
 ಯುದ್ಧದ ಅಂತ್ಯ ವಿಜಯವಲ್ಲ
 ಅದುವೇ ಸಮಷ್ಟಿಯ ವಿನಾಶ!
 ವೈಷಮ್ಯದಲ್ಲೂ ಇರಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ
 ಮಾನವೀಯತೆ ಪ್ರೀತಿ

महात्मा गांधी आज भी जीवित हैं

Astha Tiwari (PAMB 4194)

विषय: महात्मा गांधी आज भी जीवित हैं

माननीय निर्णायक मंडल, आदरणीय शिक्षकगण और मेरे प्रिय साथियों,
 आज मैं आपके सामने एक ऐसा विषय लेकर खड़ी हूँ जो इतिहास का नहीं, बल्कि हमारे वर्तमान और भविष्य का आईना है —

“महात्मा गांधी आज भी जीवित हैं।”

जब हम “महात्मा गांधी” का नाम लेते हैं, तो अक्सर हमारी आँखों के सामने एक दुबला-पतला व्यक्ति आता है, हाथ में लाठी, शरीर
 पर सादा धोती, और होंठों पर शांति की मुस्कान।

लेकिन मैं आज आपसे यह पूछना चाहती हूँ —

क्या गांधी सिर्फ एक शरीर थे?

क्या 1948 में गोली लगने से सिर्फ एक इंसान मरा था?

या फिर गांधी एक विचार थे... एक चेतना थे... एक नैतिक शक्ति थे?

अगर गांधी सिर्फ शरीर होते, तो कब के खत्म हो चुके होते।

लेकिन अगर गांधी एक विचार हैं, तो मैं पूरे विश्वास से कह सकती हूँ —

गांधी आज भी जीवित हैं।

गांधी आज भी उस किसान में जीवित हैं जो अन्याय सहते हुए भी हिंसा का रास्ता नहीं चुनता।

गांधी आज भी उस महिला में जीवित हैं जो डर के बावजूद सच बोलने की हिम्मत रखती है।

गांधी आज भी उस छात्र में जीवित हैं जो नकल से नहीं, मेहनत से आगे बढ़ना चाहता है।

आज के दौर में, जब दुनिया हथियारों से नहीं, नफरत से तबाह हो रही है,

जब सोशल मीडिया पर एक क्लिक से रिश्ते टूट जाते हैं,

जब धर्म, जाति और भाषा के नाम पर इंसान को इंसान से लड़ाया जा रहा है —

ऐसे समय में अगर कोई विचार हमें इंसान बनाए रख सकता है,

तो वह है **गांधी का विचार।**

गांधी ने हमें सिखाया कि

“आँख के बदले आँख” पूरी दुनिया को अंधा बना देगी।

आज जब बदले की भावना राजनीति बन चुकी है,

जब हिंसा को ताकत समझा जाने लगा है,

तब अहिंसा को कमजोर कहना आसान है,

लेकिन सच यह है कि **अहिंसा सबसे बड़ी बहादुरी है।**

एक लड़की होने के नाते, मैं यह बहुत मजबूती से कहना चाहती हूँ कि

गांधी सिर्फ आज़ादी के नेता नहीं थे,

गांधी महिलाओं की आवाज़ थे।

उन्होंने हमें बताया कि शक्ति शरीर में नहीं, चरित्र में होती है।
 आज जब महिलाएँ अपने अधिकारों के लिए खड़ी हो रही हैं,
 जब वे चुप रहने से इनकार कर रही हैं,
 तो वहाँ गांधी की आत्मा जीवित है।
 आज लोग कहते हैं –
 “यह गांधी का ज़माना नहीं है।”
 लेकिन मैं पूछती हूँ –
 अगर गांधी का ज़माना नहीं है,
 तो क्या नफरत का ज़माना सही है?
 क्या भ्रष्टाचार का ज़माना सही है?
 क्या हिंसा का ज़माना सही है?
 गांधी ने कहा था –

“Be the change you want to see in the world.”

आज हम बदलाव चाहते हैं,
 लेकिन खुद बदलना नहीं चाहते।
 हम ईमानदार नेता चाहते हैं,
 लेकिन खुद नियम तोड़ते हैं।
 हम साफ़ समाज चाहते हैं,
 लेकिन कचरा सड़क पर फेंकते हैं।
 अगर आज का युवा यह तय कर ले कि
 मैं झूठ नहीं बोलूँगा,
 मैं नफरत नहीं फैलाऊँगा,
 मैं कमजोर की आवाज़ बनूँगा,
 तो समझ लीजिए –

गांधी ज़िंदा हैं।

गांधी आज संसद में नहीं हैं,
 लेकिन अगर संसद में बैठे लोग सत्य और सेवा को अपनाएँ,
 तो गांधी वहीं बैठेंगे।
 गांधी आज स्कूल में नहीं हैं,
 लेकिन अगर शिक्षा चरित्र निर्माण करे,
 तो गांधी हर क्लासरूम में होंगे।
 अंत में, मैं बस इतना कहना चाहूँगी कि
 गांधी को म्यूज़ियम में बंद करने की ज़रूरत नहीं है,
 उन्हें किताबों तक सीमित करने की ज़रूरत नहीं है।

ज़रूरत है तो बस इतनी कि
 हम अपने व्यवहार में, अपने फैसलों में,
 अपने छोटे-छोटे कामों में

गांधी को ज़िंदा रखें।

क्योंकि जिस दिन
 सच हार मान ले,
 अहिंसा चुप हो जाए,
 और इंसानियत डर जाए –
 उस दिन नहीं,

आज गांधी की ज़रूरत है।

और इसलिए, पूरे विश्वास के साथ मैं कहती हूँ –

महात्मा गांधी आज भी जीवित हैं...

**मेरे भीतर, आपके भीतर, और हर उस इंसान के भीतर
 जो सही के लिए खड़ा होने की हिम्मत रखता है।**

ಕುವೆಂಪುರವರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ ಕನ್ನಡಿಗನಿಲ್ಲ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಯಾದ ಸಾಧನೆ ವಿಶಿಷ್ಟ. ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದ ಭಾವವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ರಸಖುಷಿ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ಮೂಲತಃ ರೈತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರು. ರೈತನ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದವರು. ಅವರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಕೆಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಬೇಕು. ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟು ತಂದೆಯ ಸೋದರರೊಂದಿಗಿನ ಜಗಳ, ಮುನಿಸು, ಮರಣ. ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಪಾಲಾಗುವ ಪರಿ. ಸುಖವಿದ್ದಾಗ ಒಟ್ಟಿಗಿದ್ದು ನಷ್ಟವಾದಾಗ ಬೇರೆಯಾಗುವ ಕುಟುಂಬದ ಒಡಕನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು “ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ” ಕಾಣಬಹುದು. ರೈತನ ನೋವು, ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಬದುಕು “ಕಾದಂಬರಿ, ಕಥನ ಕವನ, ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ” ಮತ್ತು ಇತರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರ ಎರಡೂ ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥನ ಭೂಮಿಕೆಯು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಬದುಕನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬದುಕುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ, ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಶ್ರಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಯಜಮಾನಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕಾರ ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಕುವೆಂಪು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಸಹಜತೆಯನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸದೆ, ನೈಜವಾದ ರೈತ ಬದುಕನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಹೂವಯ್ಯ”ನಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ತತ್ವವೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸತ್ಯದ, ಸೌಂದರ್ಯದ, ಶಿವಮಯತೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. “ದೇವರು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ....ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾತ್ರಿ ಕತ್ತಲೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನೇ ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಾನೆ, ಮಳೆಯಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಮಿಂಚಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾನೆ” (ಕಾ.ಹೆ.೧೭೮) ಎಂದು ಹೂವಯ್ಯ ಸೀತೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಮುಂದುವರೆದು “ದೊಡ್ಡದಲ್ಲಾ ದೇವರೇ” ಎಂದು ಬಿಡುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಗೂ, ದೇವರಿಗೂ ಅಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುವ ತತ್ವವು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣದ ಹಿಂದೆ. ಈ ತತ್ವವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸರ 'ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ, ನದಿಪ್ರವಾಹ, ಗಾಳಿ, ಮಳೆ, ಬೆಂಕಿ, ಬಿಸಿಲು, ಮಿಂಚು, ಗಿಡ ಮರ ಬಳ್ಳಿ, ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಜನರ ಬದುಕನ್ನು, ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ, ರೂಪಿಸಿದೆ. ಜನರು ಅದರ ಲೀಲೆಗೆ ಬಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಆರಾಧನೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹರಕೆ ಬಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಗಳು ಗುಡಿಸಿಲುಗಳು, ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳು ದೇವಾಲಯ ತೀರ್ಥಸ್ಥಳಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಬೆಟ್ಟಸಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಮರ, ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವಂತಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟು ಅಪೂರ್ವ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಇಲಿಯಿಂದ ಹುಲಿಯವರೆಗೆ ಅಪಾಯಗಳ ಸಾಲುಸಾಲು ಬಾಯ್ಕೊರೆದದ್ದೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾವು ಕ್ರೌರ್ಯ ಹಿಂಸೆಗಳೂ ಅಟ್ಟಹಾಸ ಮೆರೆದಿವೆ. ಮಲೆನಾಡು ಇಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಲೆತುಕೊಂಡುದ್ದು; ಮಲೆ ಮತ್ತು ನಾಡುಗಳು ಒಂದಾಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮಶ್ರೀ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಭವ್ಯತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ; ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯದನಿಯೂ ಆ ಲೋಕದ ಸೇತುಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಲೆನಾಡಿನ ಸೊಬಗನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಉಣಬಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಸುರತ್ತಲ್! ಹಸುರಿತ್ತಲ್!
ಹಸುರತ್ತಲ್, ಕಡಲಿನಲಿ
ಹಸುರ್ಗಟ್ಟಿತೊ ಕವಿಯಾತ್ಮಂ
ಹಸುರ್ನೆತ್ತರ್, ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ.

-‘ಹಸುರು’

ಅಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ರಸಖುಷಿ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಕವಿಶೈಲದ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ರಸಾನುಭೂತಿಯ ಸಾಲುಗಳಿವು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಸಿರು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ, ತಲೆಯೆತ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಣ್ಣಬೆಡಗು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿಯ “ಹಸುರು” ಕವನದ ಹೇಳಿಕೆ ಅಸತ್ಯವೆನಿಸಿದರೂ, ಈ ಅನುಭವ ಅನುಭೂತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1930ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ “ಕೊಳಲು” ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ‘ನೆಗೆಲಯೋಗಿ’ ಎಂಬ ಕವನವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕುವೆಂಪು ರೈತನನ್ನು ನೆಗೆಲ ಯೋಗಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರಿವನ್ನು ನೀಡುವ ಯೋಗಿಯಂತೆಯೇ ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಿ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವ ಬೇಸಾಯಗಾರನನ್ನು ಕವಿಯು ‘ನೆಗೆಲಯೋಗಿ’ ಎಂದು ಕರೆದು, ಬೇಸಾಯಗಾರರ ದುಡಿಮೆಯಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಉಳಿದು ಬೆಳೆದು ಬಾಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗದ ತುಂಬ ಇರುವ ಭೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಯೋಗಿ ರೈತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರೈತವರ್ಗದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಯನ್ನು ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ರೈತನ ಬವಣೆ ಎರಡು ಭಿನ್ನವಾದ ನೆಲೆಗಳು ಎದುರಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ರೈತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಲೋಕದ ಮತ್ತು ಕಾಲದ ಎರಡು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ಮನೋಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ರೈತ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ. ವೃತ್ತಿ ನಿಷ್ಠನಾಗೇ ಉಳಿಯುವನು.

'ನೆಗೆಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಧರ್ಮ' ಎಂಬ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎರಡು ಎಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರುವ ಪರಿಯಂತೂ ಕವಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಿ, ಜನರು ಒಲವು ನಲವು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆಗೆಲ ದುಡಿಮೆಯೇ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ **"ನೆಗೆಲ ಧರ್ಮ"** ಜಗತ್ತಿನ ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. **"ಅನ್ನದಾನ ಮಹಾದಾನ"**, ಹಸಿದವನಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರ್ಮ. ಹಸಿವು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಉಳಿಕೆಯ ಆಚರಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನೇ **ಕನಕದಾಸರು** ಹೇಳುವುದು. **"ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ"** ಮೊದಲು, ಆನಂತರ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ. ನಂತರ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು. ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕ್ರಿಯೆ ಅಡಗಿರುವುದೇ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರೈತನ ಸೇವಾ ಮನೋಧರ್ಮವು ನಿಷ್ಕಲ್ಪಶ ಕರ್ಮದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು.

'ಫಲವನು ಬಯಸದ ಸೇವೆಯೇ ಪೂಜೆಯು!

ಕರ್ಮವೆ ಇಹಪರಸಾಧನವು'

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವ; ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವ; ಪೈರನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ; ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುವ; ತನೆಯೊಡೆದು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸಸಿಗಳ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕೀಳುವ; ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕುಯ್ಯು ಹೊರಕಟ್ಟಿ ಕಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡುವ ಹತ್ತಾರು ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಗಳೇ ಬೇಸಾಯಗಾರನು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗಿ ರೈತನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯತನಕವೂ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆಯೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಅನ್ನದಾತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಬೇಸಾಯಗಾರನ ದುಡಿಮೆಯ ಪರಿಶ್ರಮದ ಜತೆಗೆ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಬಿಸಿಲು ಮಳೆ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾತಾವರಣವು ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ಹಗಲು ಇರುಳು ಎನ್ನದೆ, ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಮೈಯನ್ನು ಒಡ್ಡಿ, ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೆವರನ್ನು ಬಸಿಯುತ್ತ, ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾವು, ಹಕ್ಕಿ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೇಸಾಯಗಾರನು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ.

ರಾಜ್ಯಗಳುದಿಸಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲಿಯಲಿ,

ಹಾರಲಿ ಗದ್ದುಗೆ ಮಕುಟಗಳು,

ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹುಟ್ಟಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ನಾಶಗೊಳ್ಳಲಿ, ರಾಜನು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು, ಕಿರೀಟ ಕಳಚಿಬಿದ್ದರೂ ಅಂದರೆ ರಾಜನು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಷದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವ ನೆಗೆಲಯೋಗಿಯು ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರಲು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಲಿ ಸೈನಿಕರಲ್ಲ,

ಬಿತ್ತುಳುವುದನವ ಬಿಡುವುದೆ ಇಲ್ಲ.

ಬಾಳಿತು ನಮ್ಮೀ ನಾಗರಿಕತೆ ಸಿರಿ

ಮಣ್ಣುಣೆ ನೆಗೆಲಿನಾಶ್ರಯದಿ.

ಜನಸಮುದಾಯದ ಸಿರಿಸಂಪದಗಳಿಗೆ, ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೆಗೆಲ ದುಡಿಮೆಯೇ ಮೂಲ ಆಸರೆಯಾಗಿದೆ.

ನೆಗೆಲ ಹಿಡಿದಾ ಕೈಯಾಧಾರದಿ

ದೊರೆಗಳು ದರ್ಪದೊಳಾಳಿದರು.

ನೆಗೆಲ ಬಲದೊಳು ವೀರರು ಮೆರೆದರು

ಶಿಲ್ಪಿಗಳೆಸೆದರು, ಕವಿಗಳು ಬರೆದರು.

ಯಾರೂ ಅರಿಯದ ನೆಗೆಲ ಯೋಗಿಯೆ

ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅನ್ನವನೀಯುವನು.

ಬೇಸಾಯಗಾರನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಸಾಲ-ಸೋಲಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನರಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಶ್ರಮದ ದುಡಿಮೆಯ ಜತೆಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಡವೆವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಹೆಸರನು ಬಯಸದೆ ಅತಿಸುಖಕಳಸದೆ,
ದುಡಿವನು ಗೌರವಕಾಶಿಸದೆ.
ನೇಗಿಲಕುಳದೊಳಗಡಗಿದೆ ಕರ್ಮ,
ನೇಗಿಲ ಮೇಲೆಯೆ ನಿಂತಿದೆ ಧರ್ಮ.

- ' ನೇಗಿಲಯೋಗಿ'

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಾನವನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ನೇಗಿಲಯೋಗಿಯ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳೇ ಜೀವಶಕ್ತಿಯಾಗಿವೆ.
ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಿ, ಜನರು ಒಲವು ನಲವು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ನೇಗಿಲ ದುಡಿಮೆಯೇ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ “ನೇಗಿಲ ಧರ್ಮ” ಜಗತ್ತಿನ ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.
ಪ್ರಭುತ್ವ ಕೂಡ ರೈತನನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದ ಮೊದಲ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸುವ ರೈತನ ಕುರಿತು ಸುಗ್ಗಿಹಾಡು ಕವನದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ

ನಮ್ಮ ಕೈಗಳ ಭೂಮಿಗಳಿದಿಹ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು,
ನಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿಹ ಕಾಮಧೇನುಗಳು,
ಕೆಸರು-ಧೂಳುಗಳಿಂದ ಕೆದರಿದ, ನಮ್ಮ ತಲೆ ವೈಕುಂಠವು!

- ' ಸುಗ್ಗಿಹಾಡು'

ವಾಸ್ತವ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಎರಡು ನೆಲೆಯ ಅರ್ಥ ಗೌರವಗಳಿಗೂ ನಿಜಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿ 'ರೈತ'. ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾದರೂ, ನಾಗರಿಕತೆ, ನಗರೀಕರಣ, ಯಂತ್ರನಾಗರಿಕತೆ, ಆಧುನಿಕತೆಬಂದರೂ ರೈತನ ಬದುಕು ಮಾತ್ರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಮಾಲೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರೂ ಅರಿಯದ ನೇಗಿಲ ಯೋಗಿಯ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಾಧೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವಂಥ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ರೈತ ಎಂದರೆ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಸರಮಾಲೆ ಎಂದೇ ಕಾಣುವ ಸಮಾಜ ರೈತ ಪರವಾದಂತಹ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

'ಕುಳದ ಕಲಿಗೆ', ಎಂಬ ಕವನಗಳು ರೈತನಿಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾದ ನೆಲೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧಾರ, ಬೆನ್ನ ಮೂಳೆ, ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಹೆಸರ ಅರಿಯದೆ, ಹೆಸರೊಲ್ಲದ ಮಹಾಮಹಿಮನು ರೈತ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. **ಕುಳದ ಕಲಿ ಇವನು, ಯೋಗಿಯಾಗಿರುವನು. ಜಗದ ಉಳಿವು ಮತ್ತು ನಾಳೆಗಳ ಬರೆಯುವ ಬ್ರಹ್ಮ ರೈತ. ನೇಗಿಲ ಮೂಲಕ ಬರೆಯುವ ಬರಹವ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ನಾಳೆಯ ಹಸಿವಿಗೆ ಅವನು ನೀಡುವ ಅನ್ನ. ನಾಡ ಹಣೆಯ ಬರಹವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಯೋಗಿ ಇವನು.** ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾವು ರೈತನಿಗೆ ಸಮಾಜ ನೀಡುವ ಮನ್ನಣೆ ಎಷ್ಟು? ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

“ಬರಿಯ ಉಳುವ ಕುಳದ ಗೆರೆಯೆ? ನಾಡ ಹಣೆಯ ಬರಹ ಬರೆವೆ!

ಹೊಲದ ಗಾಂಧಿ, ನೆಲದ ನಾಂದಿ, ನೀನೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಶಕ್ತಿ;

ನೆಹರುಗೇನು ಕಡಮೆಯೇನು, ನಿನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿ?

ಅವರೊ ಹೆಸರು; ನೀನೊ ಉಸಿರು, ನಾಡದೇವಿಗೆ:

ನಂದದೆಂದೂ ಕುಂದದಿರುವ, ನಂದಾ ದೀವಿಗೆ!

- ' ಕುಳದ ಕಲಿಗೆ'

ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯದ ಅಳಿವು ಉಳಿವಿನ ಸೇವೆಗೆ ರೈತ ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ. ಅವನು ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿ ಸೇವೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮನಗಾಣುವಂತೆ ಕವಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಯಸದೆ ಕಾಯಕ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರುವ ಆದರ್ಶವಾದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ರೈತ ಇಂದು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇದ್ದಾನೆ. ರೈತನ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಭಾವುಕತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವದ ಸಾಲುಗಳು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ಅವರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ರೈತನ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕುವೆಂಪು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೊಂದು ಜರ್ಜರಿತನಾಗಿರುವ ರೈತನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಅವರು '**ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿ**' ಕವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಸುಲಿಗೆಯಿಂದ, ನಮ್ಮವರ ಕಾಳಗ, ದಂಗೆಗಳಿಂದ ಸದಾಕಾಲ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನೋವನ್ನು ಕವನ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಟದಲಿ ರಾಜರ ಕಥೆ, ಸಾಧನೆ, ಕೊಡುಗೆ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೊಂದ ಬಡವರ, ಕೆಳವರ್ಗದ, ರೈತರ ಸಾವು ನೋವುಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

“ಕರಿಯರದೊ ಬಿಳಿಯರದೊ ಯಾರದಾದರೆ ಏನು? ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾವಗಂ ಸುಲಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ!
ವಿಜಯನಗರವೋ? ಮೊಗಲರಾಳ್ವಿಕೆಯೋ? ಇಂಗ್ಲಿಷರೋ? ಎಲ್ಲರೂ ಜಿಗಣೆಗಳ ನನ್ನ ನೆತ್ತರಿಗೆ!
ಕತ್ತಿ ಪರದೇಶಿಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನೋವೆ? ನಮ್ಮವರೆ ಹದಹಾಕಿ ತಿವಿದರದು ಹೂವೆ?

- ' ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿ'

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ, ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಅನ್ಯರು ಯಾವ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಜಿಗಣೆಗಳಂತೆ ರೈತನ ನೆತ್ತರ ಕುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ರೈತ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲ ಕಸುಬಾಗಿತ್ತು. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ರಕ್ತದಾಹಕ್ಕೆ ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲಿದ ಬಡರೈತನ ಬದುಕೇ ಅವರಿಗೆ ಸಿರಿತನದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರ ನೋವನ್ನು ಕವನ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದ ದಾಹ, ಮೋಹವನ್ನು ಶೂರ್ಪನಖಿಯ ಹೋಲಿಕೆಯೊಂದಿಗಿನ ವಿಡಂಬನೆಯ ವ್ಯಂಗ್ಯವನ್ನು ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಕವಿಯು ಓದುಗರಿಗೆ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ 'ಬೆಕ್ಕು-ಇಲಿ' ಕವನವು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ವಿಡಂಬನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ರೈತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ತರುತ್ತಾರೆ. 'ಕೊಬ್ಬಿದರು ಕುರಿಗಲ್ಲ ಹಬ್ಬ; ಕುರುಬಗೆ ಮಾತ್ರ' ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವವನ್ನು, ಶ್ರೀಮಂತರ ದ್ರೋಹ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮರು ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಯ ಇದು. ಕರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೂ ನಡೆಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪೈರನು ಬೆಳೆಯ ನೀನು, ಲೋಕಕೆ ಕೂಳು;
ಅದರುಣ್ಣಲಿ ನಿನಗೆ ಕಾಳಿಲ್ಲ,
ಓ ರೈತ! ತಿಂದು ಧನಿಕರ ಬುತ್ತಿ ತೇಗುತ್ತಿದೆ;
ಬಡಜನರೊ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹತ್ತಿ ನರಳಿ
ಹೊರಳುತ್ತಿರುಳುತಿರುವರು ಜವನ ಮನೆಗೆ. - 'ಬೆಕ್ಕು-ಇಲಿ'

ಎರಡು ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವದ ಬದುಕಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತ ಬಲಿಯಾಗುವ ಇಲಿಯನ್ನು, ಬಲಿಹಾಕುವ ಬೆಕ್ಕಿನ ನಡೆಯು ಎಂತಹ ಕ್ರೂರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

“ನವಿಲು” ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಪುಕಟಗೊಂಡಿರುವ 'ಕಿಟ್ಟಿಯು' ಎಂಬ ರೈತನ ಕುರಿತು ಸಂವಾದ ಮಾದರಿಯ ಕಥನ ಕವನವು ರೈತನ ನೋವು, ಬವಣೆ, ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅವಲೋಕನ ಕ್ರಮವು ಯಾವುದೇ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ರೈತನ ಬಾಹ್ಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕಿಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆನಂದ ಸಂವಾದದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕಿನ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟ ಏನೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಿಟ್ಟಿ ಕೋಟ್ಯಾನು ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ರೈತ'ನನ್ನು, ವರ್ಗ, ವರ್ಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಅಂತ್ಯಜನಾಗಿಯೂ ಉಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತು ನೀಡುವ ದಾತನಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ವರ್ಗ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಅವನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಮಂತರ ತೋಳದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಬೆಕ್ಕಿನ ಬುದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತ, ರೈತನ ದಯನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅನಾವರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಜನಾಗೇ ಉಳಿಯುವ ರೈತ, ವರ್ಣದ ನೆಲೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಜಮೀನುದಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಬದುಕನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಲೇ ಅವರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ದರ್ಪಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಕೃಷಿ ಆಶ್ರಿತ ಬದುಕುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ದಲಿತ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಳ-ಹೊರಗು ಜಮೀನುದಾರ ಭೂಮಿಯ ಒಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನೇ ಹೊರತು ಆತ ರೈತನಲ್ಲ, ಮಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನೇ ನಿಜವಾದ ರೈತ ಎಂಬುದು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ರೈತ, ಅವರು ವಿವರಿಸುವ ರೀತಿ, ಅವರ ವಿಚಾರಗಳ ಹಿಂದಿನ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮತ, ವರ್ಗ, ಜಾತಿ ಇವುಗಳ ಸಂಕೋಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಬಾಡುವ ಜೀವಗಳು ಎಷ್ಟೋ. ಅದೊಂದಿಗೆ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ರೈತನ ನೋವು ಮತ್ತು ಸಾವು ಆತಂಕವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂಥದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅನುಸರಣೀಯವಾದದ್ದು.

ಗುರುಬ್ರಹ್ಮ, ಗುರುವಿಷ್ಣುಃ, ಗುರುದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ, ಗುರುಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ. ಗುರುವಿನ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ "ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು". "ಗು" ಎಂದರೆ "ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆ" ಮತ್ತು "ರು" ಎಂದರೆ "ತೆಗೆದುಹಾಕುವವನು". ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಗುರುವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ - ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ವಿಷ್ಣು - ಪೋಷಕ ಮತ್ತು ಶಿವ - ವಿನಾಶಕ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಗುರುವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ, ಉಳಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ, ಮಾಯೆಯ ಬಲೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ನಾವು ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮನಗುವ ತನಕ ದೊರೆಯದಣ್ಣು ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಮ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಗುರುವು ಸ್ವಯಂ. ಗುರುವು 'ಬಾಹ್ಯ' ಮತ್ತು 'ಆಂತರಿಕ' ಎರಡೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. 'ಬಾಹ್ಯ'ದಿಂದ ಅವನು ಒಳಮುಖವಾಗಿ ತಿರುಗಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; 'ಆಂತರಿಕ'ದಿಂದ ಅವನು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗುರು ಎಂಬ ಪದದ ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥ "ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪಗಳನ್ನು ಮೀರಿದವನು". ಗು ಎಂದರೆ ಗುಣಾತೀತ - ಗುಣಗಳನ್ನು ಮೀರಿದವನು; ರೂ ಎಂದರೆ ರೂಪವರ್ಜಿತ - ನಿರಾಕಾರ. ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪಗಳನ್ನು ಮೀರಿದವನು ಎಂದು ನಮ್ಮ ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯಿದ್ದ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿ ಇಂದು ಮರೆಮಾಚಿರುವ ಗುರು ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದು 'ಆಚಾರ್ಯ ದೇವೋ ಭವ' ಎಂಬ ಗೌರವವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ಗುರು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಳಹದಿಯೇ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೋಸ, ವಂಚನೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಘಟನೆಗಳು ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನಸ್ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಕ ನಿಜಕ್ಕೂ ದೇವರ ಪ್ರತಿರೂಪವೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೋಷಕರು. 'ಮನೆಯ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ - ತಾಯಿಯ ಮೊದಲ ಗುರು' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮ ಪೋಷಕರು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಗುರುಗಳು. ನಮ್ಮ ಪೋಷಕರು ನಮಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದು ಸರಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು, ನಮ್ಮನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮ್ಮ ಎರಡನೇ ಗುರು. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ನಮಗೆ ಜೀವನದ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರನೆಯ ಗುರು ಅಂದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರು! ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಭಗವಾನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ-ಅರ್ಜುನ, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ- ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, ಸಮರ್ಥ ರಾಮದಾಸ ಸ್ವಾಮಿ-ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜ ಹೀಗೆ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳೋಣಿ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆ ಶಿಲ್ಪಿ ಇರ್ತಾನೆ, ಅವು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಾನೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾರು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿದಂತೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ನೀವು ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಡಿ ಮಾಡ್ತೀರಾ, ಇದರ ಹಿಂದಿನ ರಹಸ್ಯ ಏನು ಅಂತ. ಆಗ ಶಿಲ್ಪಿ ಹೇಳನೆ, ನಾನು ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಾನು ಯಾವ ಶಿಲೆಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುವುದಿಲ್ಲ, ಮೋಡಿನು ಮಾಡಿಲ್ಲ,... ನಾನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲುಗಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸುಂದರ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡ್ತೀನಿ. ಅದನ್ನ ಗುರುತಿಸ್ತೀನಿ. ಆಮೇಲೇ ಆ ರೂಪಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಬೇಡವಾಗಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳು ಅಡ್ಡವಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಆ ಬೇಡವಾಗಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕ್ತೀನಿ ಅಷ್ಟೆ. ಅವಗ ಕಾಡುಗಲ್ಲು ಒಂದು ಸುಂದರ ಆಕೃತಿ ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತೆ ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಕಥೆಯ ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಲ್ಲುಗಳು ಶಿಲ್ಪಿ ಕೊಡುವ ಉಳಿಯ ಪೆಟ್ಟು ತನ್ನ ಒಳ್ಳೆದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ತಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಲ್ಲು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಶಿಲ್ಪಿಯ ಉಳಿಯ ಎಟನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅದು ನೋವಿನಿಂದ ಅಳಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ, ಅನಂತರ ಶಿಲ್ಪಿಯು ತನ್ನ ಕೆತ್ತನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕಲ್ಲು ಶಿಲ್ಪಿ ಕೊಡುವ ಉಳಿ ಪೆಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೇಡಿಗಾಗಿ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅವನು ಕೊಡುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಪ್ರತಿ ಎಟನ್ನು ನೋವು ಎಂದು ಗೋಗರದು, ಅವನ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆತ್ತನೆ ಆದಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ, ಮೊದಲಿಗೆ ಉಳಿಯ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತಿಂದ ಆ ಕಲ್ಲು ಒಂದು ಸುಂದರ ಶಿಲೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಕಲ್ಲು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೊಂಡು ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಪೂಜೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಹೋದ ಕಲ್ಲು ಗುಡಿಯ ಕಂಬವಾಗುತ್ತದೆ, ಏನು ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನದೆ ಹೋದ ಕಲ್ಲು ಅದೇ ಗುಡಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಗುರುವನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ. ಹೇಗೆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ರೂಪವನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಯು ಗುರುತಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ರೂಪ ಕೊಡಾನೋ, ಹಾಗೆ ಗುರುವು ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಆಸಕ್ತಿ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿರುವ ಅವರ

ಆಲಸ್ಯತನ, ಕಟ್ಟು ಚಟಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಬೆಳಕಿನೆಡೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕು. ಹೇಗೆ ಉಳಿಯ ಎಟನ್ನು ಪೆಟ್ಟು ಅಂತ ತಿಳೊಂಡ್ರೆ ಯಾವ ಕಲ್ಲು ಶಿಲೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುವಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಅಂತ ತಿಳೊಂಡ್ರೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪುರಾಣದ ಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಎಂತಹ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣದಂತಹ ಬೃಹತ್ ಕಾವ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಜೀವನಕ್ರಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅವರು ನಂಬಿದ್ದ, ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಮರ್ಯಾದಾ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಗುರುಗಳೇ ಕಾರಣ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವೇ ಆತನನ್ನು ಆದರ್ಶ ಪುರುಷನನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದವು. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಬಿಲ್ಲು ವಿದ್ಯಾಪ್ರವೀಣನಾಗಲು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರಂತಹ ಗುರುಗಳೇ ಕಾರಣ. ಒಮ್ಮೆ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯ ದುರ್ಯೋಧನ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೌರವರಿಗೆ ಕೇಳಾನೆ ನಿಮಗೇನು ಕಾಣ್ತಾಯಿದೆ ಅಂತ ಅವಗ ಅವು ಮರಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲೆಗಳು ಕಾಣ್ತಾಯಿದೆ ಅಂತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಜುನ ಎಲೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಯ ಕಣ್ಣು ಕಾಣ್ತಿದೆ ಅಂತಾನೆ. ಏಕೆಲವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದು. ಗುರುವೇ ಇಲ್ಲದೇ ಶಬ್ದವೇದಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತ. ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ಹಿಂದೆ ಗುರು ಇದ್ದಾರೆ ಸಾಲದು, ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಸದೃಢ ಗುರಿ ಇರಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಜಯದ ದಂಡ ಯಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸೋತಿರುವವರು ಬೇಜಾರಾಗುವ ಆಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಯಾಕಂದ್ರೆ ಫೇಲ್ ಅಂದ್ರೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಂತಾ (FAIL-First Attempt In Learning). ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುವ ಕುದುರೆ ಮರುಭೂಯಲಿ ಓಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೋತಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಈಜಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರವರದ್ದೆ ಆದ ಪ್ರತಿಭೆ ಇರುತ್ತೆ, ಅದನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಬೇಕು. ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಹೊಸ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ್ರೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಳೇ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಡಿ.. ಯಾಕಂದ್ರೆ ಹೊಸ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ರೆ ನೀನು ಹೊಸದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಿರ, ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ರೆ ನೀವು ಜಡ ಹಿಡದಿದ್ದಿರಾ ಅಂತ ಅರ್ಥ. ಯಾವಾಗ್ಲೂ ನಿಂತ ನೀರು ಜಡಹಿಡದಿರುತ್ತೆ, ಹರಿಯುವ ನೀರು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜ ಸೋತು ಬಸವಳಿದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ಸಮರ್ಥ ರಾಮದಾಸರಂತಹ ಗುರುಗಳು ಆತನಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆತ ಪುನಃ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರೆದ ಸಂವಿಧಾನ ಇಂದು ದೇಶದ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಸಂಹಿತೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತಹ ಗುರುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಓದು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಹಿಂಸೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾದ ಗುರುಗಳು ಅನೇಕರು. ಅವರ ತತ್ವೋಪದೇಶಗಳು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು ಅಹಿಂಸೆ ಸತ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ದಿಕ್ಕೇ ಬದಲಾಗಿ ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಯಾವುದೇ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಅವರ ಗುರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಈ ನಮ್ಮಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ...

ನನ್ನ ಹವಾಮಾನದ ಸಂಗಾತಿ

ಆಕಾಶ್. ಕೆ (PAMB 4027)

ಹಾಲೋಡದ ಮೊಗದವಳೆ ಕಾಮೋಡದ ಕೇಶದವಳೆ
ನಕ್ಷತ್ರದಂಗ ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣೋಳೆ-ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಾಂಗ ಕುಡಿಹುಬ್ಬು ಉಳ್ಳೋಳೆ
ಸಿಡಿಲಂಚಿನ ಕುಂಚದ ಸುಂದರಿ ಇವಳು ನೀ ನನ್ನೊಲವೆ
ತನ್ನವರ ಮರೆತು-ತನ್ನ ತವರನು ತೊರೆದು ನನಗಾಗೆ ಬಂದವಳೆ
ಈ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮನಕೆ ಮುಗಿಲಿನಿಂದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಸುರಿದವಳೆ...

ಪ್ರೀತಿಯು ತೋರಲು ಇವಳು ತಂಪಾದ ತಂಗಾಳಿ
ಮುನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವಳು ಬರಸಿಡಿಲ ಬಿರುಗಾಳಿ
ಕರುಣೆಯಲಿ ಹಿಮದ ಪರ್ವತದಂತೆ-ನನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕರಗುವಳು
ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳೊಂದಾಗಿ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆಯುವಳು...

ನಿನ್ನ ಆ ಸುಂದರ ನೆನಪುಗಳು ಸುಳಿಯುತ್ತಿವೆ ನನ್ನ ಸುತ್ತಾ-ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ನಿನ್ನತ್ತ
ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭೋರ್ಗರೆದು ಬರುವ ಸವಿ ಸವಿ ಸೋನೆಯ ಮಳೆಯಂತೆ
ಆಕಾಶದಷ್ಟು ಬಯಕೆಯ ಆದ್ರ್ಯತೆಯನು ಉಳ್ಳವಳೆ-ಗಾಳಿ ತೂಗುವ ದಿಕ್ಕಿನ ಮನಸ್ಸೋಳೆ..
ಸರಸದಿ ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಹೋಲುವಳು-ವಿರಸದಿ ಭೂಕಂಪ ಸುನಾಮಿಯಾಗಿ ಕಾಡುವಳು...

ಮುದ್ದಾದ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಹೆತ್ತುಕೊಡೆಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಾನಿನ್ನೆ..
ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ
ನೀ ಬಾನಾದರೆ-ನಾ ಬಿಳಿ ಮೋಡವಾಗುವೆ ನೀ ಹರಿವ ಝರಿಯಾದರೆ-ನಾ ಸುರಿವ ಮಳೆಯಾಗುವೆ..
ನಾ ಮನವೊಪ್ಪಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಹುಡುಗಿಯು ಇವಳೆ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಆರಿಸಿ ಹರಿಸಿದ ಹಸೆಮಣೆ ಹೆಣ್ಣೂ ಇವಳೆ...

ಹವಾಮಾನದ ಕಣ ಕಣವನ್ನು ಕದ್ದು-ನನ್ನ ಈ ಪದಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವೆ
ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗನ್ನು ಹೊದ್ದು- ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಮನದಂಗಳದಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವೆ..
ಅವಳೇ ನನ್ನವಳೆ -ನನ್ನಮ್ಮನ ಮುದ್ದಿನ ಸೊಸೆಯೂ ಇವಳೆ
ಅವಳೆ ನನ್ನ ಹವಾಮಾನದ ಸಂಗಾತಿ -ಅವಳೆ ಈ ನನ್ನೊಲವೆ...

ಅಪರಿಚಿತ ನನ್ನ ಅಪ್ಪ..

ಆಕಾಶ್. ಕೆ (PAMB 4027)

ತನಗಾಗಿ ಎಂದೂ ತಗದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ತಾನು ಪಡೆದುದನ್ನು..
ಬೆವರು ಬಸಿದು ಬಲಳಿದರೂ..ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ನಮಗಾಗಿ ದುಡಿವುದನ್ನು..

ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳೇ ನಿಮ್ಮೊಸಿರು...
ನಾನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಆದರೂ - ಅಪ್ಪ ಆ ದೇವರ ಹೆಸರು..
ತನಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ- ನಮಗಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಬದುಕುತ್ತಿರುವಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನ.
ಎಷ್ಟೇ ನಿಂದನೆಗಳು ಬಂದರು ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂದರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ನೀವು ಆ ಮುಗುಳ್ಳುಗುವನ್ನಾ..

ನಾನು ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವುದೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ.
ನನ್ನ ಏಳು ಬೀಳುಗಳಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗಿರುವ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ...
ಅಪ್ಪ ನೀವೇ ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಹೀರೋ
ನೀವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದು ಜೀರೋ...

ಸ್ವಾತಂತ್ರದ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವ

ಆಕಾಶ್. ಕೆ (PAMB 4027)

ಮೂಳಗಲಿ ವಿಜಯದ ಕಹಳೆ ಸಂತಸದ ತಾಳ-ಮೇಳ
ಉದ್ವರಿಸಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜೋರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯ ಮೃದಂಗ
ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನಾವು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ಜಾತಿ-ಮತ ಪಂಥಗಳಲ್ಲವ ದಾಟಿ
ಎಲ್ಲರ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಮನ ಮನದಲ್ಲೂ ಹಾರಾಡಲಿ ನಮ್ಮ ತಿರಂಗ

ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಏಕತೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರದಕ್ತಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ
ಬಹುಶ್ರೇಷ್ಠ ಭವ್ಯ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಮ್ಮದು ಸಶಕ್ತ
ಕವಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ನಾಡು ಭವ್ಯ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಬೀಡು
ಅಮೋಘ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಭಾರತವೇ ಶ್ರೀಮಂತ

ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಜಾ ಸಂತತಿಯದು ರಾಜವಂಶ
ನಾವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥದ ಅಂಶ
ನಾವು ಮೆಟ್ಟುವ ಈ ನೆಲವೇ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ
ಉಸಿರಾಡೋ ಗಾಳಿ ಸೇವಿಸುವ ಅನ್ನ ಎಲ್ಲವೂ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಪ್ರಸಾದ

ನಾವು ಪಡೆದ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂದು 75ರ ವಸಂತ
ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯರು ಕ್ರಾಂತಿವೀರರು ನೀಡಿದ ಬಲಿದಾನ ಚಿರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತ
ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದವು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಂದು
ಅದರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆಜಾದಿ ಕಾ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವ ಎಂದು.

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ತನು ಮನದಲ್ಲಿ
ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಲಿ ಈ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಕಿಚ್ಚು
ಬಿಡಬೇಕಿದೆ ನಾವು ಈ ದೇಶ ನಮಗೇನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಹುಚ್ಚು
ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚು

ಈ ದಿವ್ಯ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತಾ ಹೇಳಬಯಸುವುದೊಂದೆ ಆಶಯ
ಈ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಇಂದಿಗೊಂದೇ ಮುಗಿಯದಿರಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯದಿರಲಿ
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರದ ಆಜಾದೀಕಾ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವದ ಶುಭಾಷಯ ...

ಜೈ ಹಿಂದ ಜೈ ಭಾರತ ಮಾತೆ

ನನ್ನ ಹವಾಮಾನದ ಸಂಗಾತಿ

ಹಾಲ್ಮೋಡದ ಮೊಗದವಳೆ ಕಾರ್ಮೋಡದ ಕೇಶದವಳೆ
ನಕ್ಷತ್ರದಂಗ ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣೋಳೆ-ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಾಂಗ ಕುಡಿಹುಬ್ಬು ಉಳ್ಳೋಳೆ
ಸಿಡಿಲಂಚಿನ ಕುಂಚದ ಸುಂದರಿ ಇವಳು ನೀ ನನ್ನೊಲವೆ
ತನ್ನವರ ಮರೆತು-ತನ್ನ ತವರನು ತೊರೆದು ನನಗಾಗೆ ಬಂದವಳೆ
ಈ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮನಕೆ ಮುಗಿಲಿನಿಂದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಸುರಿದವಳೆ...

ಪ್ರೀತಿಯು ತೋರಲು ಇವಳು ತಂಪಾದ ತಂಗಾಳಿ
ಮುನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವಳು ಬರಸಿಡಿಲ ಬಿರುಗಾಳಿ
ಕರುಣೆಯಲಿ ಹಿಮದ ಪರ್ವತದಂತೆ-ನನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕರಗುವಳು
ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳೊಂದಾಗಿ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆಯುವಳು...

ನಿನ್ನ ಆ ಸುಂದರ ನೆನಪುಗಳು ಸುಳಿಯುತ್ತಿವೆ ನನ್ನ ಸುತ್ತಾ-ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ನಿನ್ನತ್ತ
ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭೋರ್ಗರೆದು ಬರುವ ಸವಿ ಸವಿ ಸೋನೆಯ ಮಳೆಯಂತೆ
ಆಕಾಶದಷ್ಟು ಬಯಕೆಯ ಆದ್ಯತೆಯನು ಉಳ್ಳವಳೆ-ಗಾಳಿ ತೂಗುವ ದಿಕ್ಕಿನ ಮನಸ್ಸೋಳೆ..
ಸರಸದಿ ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಹೋಲುವಳು-ವಿರಸದಿ ಭೂಕಂಪ ಸುನಾಮಿಯಾಗಿ ಕಾಡುವಳು...

ಮುದ್ದಾದ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಹೆತ್ತುಕೊಡೆಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಾನಿನಗೆ..
ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ
ನೀ ಬಾನಾದರೆ-ನಾ ಬಿಳಿ ಮೋಡವಾಗುವೆ ನೀ ಹರಿವ ಝರಿಯಾದರೆ-ನಾ ಸುರಿವ ಮಳೆಯಾಗುವೆ..
ನಾ ಮನವೊಪ್ಪಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಹುಡುಗಿಯು ಇವಳೆ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಆರಿಸಿ ಹರಿಸಿದ ಹಸೆಮಣೆ ಹೆಣ್ಣೊ
ಇವಳೆ...

ಹವಾಮಾನದ ಕಣ ಕಣವನ್ನು ಕದ್ದು-ನನ್ನ ಈ ಪದಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವೆ
ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗನ್ನು ಹೊದ್ದು- ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಮನದಂಗಳದಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವೆ..
ಅವಳೇ ನನ್ನವಳೆ-ನನ್ನಮ್ಮನ ಮುದ್ದಿನ ಸೊಸೆಯೂ ಇವಳೆ
ಅವಳೆ ನನ್ನ ಹವಾಮಾನದ ಸಂಗಾತಿ -ಅವಳೆ ಈ ನನ್ನೊಲವೆ...

ARTICLES

Diamond Jubilee Celebration of Post Graduate Education and Research at UAS, Bangalore

The Diamond Jubilee celebration of Post Graduate Education and Research at University of Agricultural Sciences Bangalore marks an important milestone of sixty years of excellence in agricultural education, scientific research and rural development. Established in 1964, the university has played a pioneering role in shaping modern agriculture in India in general and Karnataka in particular. Over the decades, UAS Bangalore has emerged as a premier institution, contributing not only to academic advancement but also to practical solutions for farmers and the agricultural sector.

The Diamond Jubilee celebration highlights the remarkable growth and achievements of Post Graduate programs, including Master's and Doctoral studies, which form the backbone of advanced research and innovation. Through rigorous academic training and research-oriented learning, the university has produced a large number of skilled scientists, academicians and professionals who have made significant contributions at national and international levels. The emphasis on interdisciplinary research has enabled the development of technologies aimed at improving crop productivity, ensuring sustainability and addressing challenges such as climate change and resource management.

The celebration also underscores the critical role of Post Graduate education in driving agricultural innovation and development. Advanced research carried out by PG students contributes to solving real world problems faced by farmers, enhancing productivity and promoting sustainable agricultural practices. By fostering scientific inquiry and critical thinking, UAS Bangalore continues to strengthen its commitment to excellence in post graduate education and research.

A brief history of the commencement of the Master's and Doctoral degree programmes is listed below.

Masters' Degree Programme

Sl. No.	Subject	Year of start	Degree Awarded
I. Crop Production			
1	Soil Science	1966-67	Master of Science (Agri.)
2	Microbiology	1966-67	Master of Science (Agri.)
3	Horticulture	1971-72	Master of Science (Agri.)
4	Agronomy	1973-74	Master of Science (Agri.)
5	Forestry & Environmental Science	2001-02	Master of Science (Agri.)
6	Agricultural Meteorology	2021-22	Master of Science (Agri.)
II. Crop Protection			
7	Plant Pathology	1966-67	Master of Science (Agri.)
8	Entomology	1966-67	Master of Science (Agri.)
9	Sericulture	1981-82	Master of Science (Agri.)
10	Apiculture	1997-98	Master of Science (Agri.)
III. Crop Improvement			
11	Genetics & Plant Breeding	1973-74	Master of Science (Agri.)
12	Plant Physiology	1974-75	Master of Science (Agri.)
13	Biochemistry	1976-77	Master of Science (Agri.)
14	Seed Science & Technology	1976-77	Master of Science (Agri.)
15	Molecular Biology and Biotechnology	1996-97	Master of Science (Agri.)
16	Bioinformatics	2020-21	Master of Science (Agri.)

IV. Social Science & Others			
17	Agricultural Extension Education	1966-67	Master of Science (Agri.)
18	Agricultural Economics	1968-69	Master of Science (Agri.)
19	Agricultural Statistics	1975-76	Master of Science (Agri.)
20	MBA (Agri-Business Management)	2007-08	Master of Business Administration
21	Soil & Water Conservation Engineering	1987-88	Master of Technology (Agricultural Engineering)
22	Farm Machinery & Power Engineering	2022-23	Master of Technology (Agricultural Engineering)
V. Food Science & Technology			
23	Food Science & Nutrition	1975-76	Master of Science (Agri.)
24	Processing & Food Engineering	1989-90	Master of Technology (Agricultural Engineering)

Doctoral Degree Programmes

Sl. No.	Subject	Year of Start	Degree Awarded
I. Crop Production			
1	Microbiology	1966-67	Doctor of Philosophy
2	Soil Science	1966-67	Doctor of Philosophy
3	Horticulture	1974-75	Doctor of Philosophy
4	Agronomy	1975-76	Doctor of Philosophy
5	Forestry & Environmental Science	2014-15	Doctor of Philosophy
II. Crop Protection			
6	Entomology	1969-70	Doctor of Philosophy
7	Plant Pathology	1969-70	Doctor of Philosophy
8	Sericulture	1986-87	Doctor of Philosophy
III. Crop Improvement			
9	Genetics & Plant Breeding	1975-76	Doctor of Philosophy
10	Plant Physiology	1976-77	Doctor of Philosophy
11	Molecular Biology and Biotechnology	2003-04	Doctor of Philosophy
12	Seed Science & Technology	1987-88	Doctor of Philosophy
13	Biochemistry	2022-23	Doctor of Philosophy
IV. Social Science & Others			
14	Agricultural Economics	1974-75	Doctor of Philosophy
15	Agricultural Extension Education	1974-75	Doctor of Philosophy
16	Agribusiness Management	2019-20	Doctor of Philosophy
V. Food Science & Technology			
17	Food Science & Nutrition	1991-92	Doctor of Philosophy
18	Processing & Food Engineering	2024-25	Doctor of Philosophy

In conclusion, the Diamond Jubilee celebration of Post Graduate education and research at the University of Agricultural Sciences Bangalore reflects its enduring legacy and continued relevance in the field of agriculture and allied sectors. It reaffirms the institution's dedication to nurturing talent, advancing knowledge and supporting the farming community, thereby contributing significantly to the nation's agricultural progress and food security.

Traditional vs. Practical PhDs :

Evaluating their relevance in agricultural universities

Nataraja Karaba N

Professor and Head,
Department of Crop Physiology,
UASB, GKVK, Bengaluru 560065

In 2026, the global academic landscape is undergoing a quiet yet powerful transformation. The concept of the “*Practical PhD*” is now being actively debated across university systems, having reached a critical inflection point and emerging as a central pillar in national innovation strategies within major research ecosystems. This shift is more evident in China, where recent developments, highlighted by Nature reports (You, 2026), signal a move from knowledge generation to knowledge application. It is increasingly important at this stage to carefully examine the merits and limitations of the rapidly evolving approaches in doctoral education within universities. As higher education systems adapt to changing societal needs, technological advancements, and industry demands, new models such as the *Practical PhD* are emerging alongside traditional research-focused doctorates. The developments raise critical questions about maintaining academic rigor, ensuring foundational knowledge, and balancing discovery with application. A thoughtful evaluation of both the advantages and potential drawbacks of these evolving doctoral frameworks is essential to ensure that universities continue to produce highly skilled, innovative, and trained scholars capable of meeting the challenges of the 21st century.

The legacy of the PhD

The *Doctor of Philosophy* (PhD) remains the highest academic qualification, symbolizing the pursuit of original knowledge. The term “philosophy,” derived from the Greek *philosophia*—meaning “love of wisdom”—once encompassed all domains of learning. Historically, the PhD traces its roots to early European universities, where the title “doctor” signified a licensed teacher. The modern research doctorate took shape in the 19th century, with Yale University awarding the first PhDs in the United States in 1861. In India, the journey began in 1877 at the University of Calcutta (Sen 2015). Since then, the PhD has evolved into a globally recognized standard—anchored in the university system, which thrives on the “*Triple Helix*” of teaching, research, and extension. Universities are not merely degree-granting bodies; they are dynamic Networking and Knowledge (NK) centers, nurturing inquiry, innovation, and intellectual exchange.

The *Practical PhD*

Unlike traditional PhD programs that primarily emphasize theoretical advancement and the expansion of disciplinary knowledge, the *Practical PhD* concept represents a decisive shift toward real-world impact and application. This model is specifically designed for individuals who aspire to move beyond academic boundaries and directly engage with pressing challenges in industry, governance, and society. Rather than focusing solely on basic aspects or abstract inquiry, *Practical PhD* candidates are encouraged to develop solutions that address concrete problems, whether in sectors such as agriculture, healthcare, engineering, or public policy, thereby bridging the gap between research and implementation.

A significant milestone in this evolution can be observed in China (You, 2026), where institutions have recently begun awarding some of the first *Practical PhDs* based on tangible outputs such as products and technologies rather than traditional research publications. This landmark shift reflects a broader national vision to cultivate highly skilled engineers, innovators, and problem-solvers who can contribute directly to economic

growth and technological advancement. It signals a redefinition of doctoral success—not merely as the generation of knowledge, but as its transformation into usable, impactful solutions.

At the core of the *Practical PhD* model lies a fundamental rethinking of what constitutes a doctoral outcome. Instead of a conventional thesis or dissertation, the culmination of research may take the form of a patent, an industrial process, a policy framework, or a scalable technology ready for deployment. These outputs are inherently action-oriented, designed to be adopted, implemented, and scaled in real-world settings. In essence, the Practical PhD embodies research with an immediate destination—where the value of knowledge is measured not only by its originality, but by its capacity to create meaningful change.

India at a turning point in global academia

As India approaches the milestone of its centenary of independence in 2047, there is an increasing realization that the future of national development will depend not only on the generation of knowledge but also on its effective application. While traditional academic inquiry has long been the cornerstone of higher education, there is now a growing consensus that it must be complemented by robust, problem-oriented research that directly contributes to societal and economic progress. In this context, premier institutions such as the Indian Institutes of Technology (IITs) and the research organization under the Indian Council of Agricultural Research (ICAR) are exclusively positioned to lead this transformation. With their strong technological capabilities, interdisciplinary expertise, and well-established linkages to industry and field-level implementation, these institutions provide an ideal ecosystem for nurturing innovation-driven doctoral training.

Within the Indian framework, the adoption of a *Practical PhD* model holds potential to address some of the country's most pressing challenges. Such programs could focus on critical sectors, including agriculture, where climate resilience and productivity remain key concerns; healthcare, which demands accessible and scalable solutions; engineering, where innovation drives infrastructure and industrial growth; and rural development, which requires integrated approaches to uplift livelihoods and reduce disparities. By orienting doctoral research toward select domains, the *Practical PhD* can play a transformative role in aligning academic efforts with national or societal priorities. Ultimately, this shift represents a change in mindset—from the traditional question of “*What do we know?*” to a more dynamic and impact-driven approach that asks, “*What can we solve?*”

The traditional PhDs matter

Amid the growing emphasis on application-oriented doctoral programs, it is essential not to underestimate the enduring significance of the traditional PhD. Foundational or basic research continues to serve as the foundation upon which all meaningful innovation is built. While a single PhD study may not directly solve a large or complex problem, it often generates critical insights, concepts, or methods that become the starting point for future breakthroughs. In this way, the traditional PhD functions as a vital link in the long chain of scientific progress, where incremental discoveries collectively lead to transformative technologies and solutions.

Numerous examples from agricultural and biological sciences clearly demonstrate this progression from basic research to practical impact (Hedden *et al.*, 2015; Sharma *et al.*, 2019; Asrey *et al.*, 2023). For instance, early investigations on the fungus *Gibberella fujikuroi* led to the identification of gibberellic acid (GA₃), which is now a widely used plant growth regulator and a multi-crore rupee product in modern agriculture. Similarly, fundamental studies on viral RNA laid the groundwork for the development of diagnostic kits that enable early detection of crop diseases, significantly improving plant health management. Research into the chemical

profiling of insect pheromones has resulted in the creation of eco-friendly pest management tools, reducing reliance on harmful pesticides. Likewise, basic research identifying ethylene as a key plant hormone responsible for fruit ripening eventually led to the commercialization of products such as *Ethrel*, widely used in agriculture today. Numerous doctoral theses in the Department of Crop Physiology at UAS Bangalore have significantly advanced our understanding of drought adaptation in crops, particularly at the physiological, biochemical, and molecular levels. These studies have focused on identifying key genes, regulatory networks, and cellular mechanisms that contribute to abiotic stress resilience, including traits related to water relations, osmotic adjustment, and improved water-use efficiency. By integrating classical physiology with modern molecular lines and *hologenomic* approaches, students' research generated valuable insights into how crops perceive, respond to, and survive water-limited conditions. These examples highlight an important reality: basic research operates as an “invisible engine,” quietly driving the visible advancements that benefit society.

The University of Agricultural Sciences Bangalore demonstrated this principle by consistently contributing to both scientific knowledge and field-level problem-solving for over 60 years. Through their emphasis on rigorous, curiosity-driven research, traditional PhDs not only enhanced our understanding of fundamental processes but also laid the groundwork for innovations that can later be translated into practical applications, such as inclusions in the Package of Practices (*PoPs*), development of crop varieties, patents, etc. In this context, preserving the strength of traditional PhD programs is crucial, as they harness the creativity and curiosity of young minds to ensure a continuous flow of ideas and discoveries that sustain long-term progress in agriculture and beyond.

Rather than viewing traditional PhDs and *Practical PhDs* as competing or mutually exclusive models, a more constructive and forward-looking approach is to recognize them as complementary components of a unified research and innovation ecosystem. Each serves a distinct yet interconnected purpose. The State Agricultural Universities (SAUs) are best positioned to focus on basic and strategic research, where the emphasis is on scientific inquiry, hypothesis-driven experimentation, and the generation of new knowledge. On the other hand, technology-driven institutions such as the IITs and the ICAR-institutes are well-equipped with the infrastructure, industry linkages, and translational capabilities required to convert these scientific discoveries into practical applications, technologies, and scalable solutions. Within such an integrated framework, the traditional PhD can be envisioned as the “*discovery phase*,” where fundamental insights and innovative ideas are generated, while the *Practical PhD* represents the “*development phase*,” where these ideas are refined, tested, and transformed into usable outputs such as products, processes, or policies. Together, these two pathways form a unified continuum, from idea generation to real-world impact, ensuring that research does not remain confined to academic boundaries but actively contributes to societal progress. This synergy ultimately strengthens the overall research ecosystem, enabling a more efficient and purpose-driven translation of knowledge into tangible benefits.

Beyond products: building a knowledge legacy

The true value of PhD research extends far beyond its immediate outputs, such as publications, patents, or technologies; it lies in its influence on knowledge systems and its ability to shape the future. Foundational research builds the intellectual framework upon which sustainable, resilient, and adaptive systems are developed, enabling societies to respond effectively to emerging challenges. This long-term perspective is particularly critical in agriculture, where research must strike a careful balance between enhancing productivity, preserving environmental sustainability, and addressing the evolving needs of society. Advances in this field must not only increase yields but also conserve natural resources, protect ecosystems, and support the livelihoods of farming communities.

At its core, the PhD journey represents a process of nurturing the next generation of thinkers—our “*academic children*”—who will carry forward the legacy of inquiry and innovation. These scholars inherit more than just technical expertise; they develop curiosity, critical thinking, vision, and a deep sense of responsibility to apply their knowledge for the greater good. In doing so, they become catalysts for progress, ensuring that the impact of today’s research continues to unfold across future generations.

Conclusion

The rise of the *Practical PhD* marks an important evolution in doctoral education, but it should be seen as a progression rather than a replacement of the traditional model. As the world faces increasingly complex and interconnected real-world challenges, ranging from climate change to food security and public health, the need for both deep thinkers and effective problem solvers has never been greater. Traditional PhDs continue to provide the intellectual depth and basic understanding necessary for breakthrough discoveries. In this context, it is important to remember that universities are fundamentally **N**etworking and **K**nowledge (NK) centers—spaces where ideas are created, refined, and disseminated. Whether traditional or practical in approach, every PhD contributes to a specific mission, *i.e.*, knowledge generation, converting knowledge for growth, and driving sustainable development for the benefit of society at large.

Reference

- Asrey, R., Sharma, S., Barman, K., Prajapati, U., Negi, N., & Meena, N. K. (2023). Biological and postharvest interventions to manage the ethylene in fruit: a review. *Sustainable Food Technology*, 1(1), 803–826. <https://doi.org/10.1039/d3fb00037k>
- Hedden, P., & Sponsel, V. (2015). A Century of Gibberellin Research. *Journal of Plant Growth Regulation*, 34(4), 740–760. <https://doi.org/10.1007/s00344-015-9546-1>
- Sen, B. K., 2015, Historical Notes: Doctorate Degrees from India: 1877 (first award) to 1920, *Indian Journal of History of Science*, 50(4), DOI: 10.16943/ijhs/2015/v50i4/48322
- Sharma, A., Sandhi, R. K., & Reddy, G. V. P. (2019). A Review of Interactions between Insect Biological Control Agents and Semiochemicals. *Insects*, 10(12), 439. <https://doi.org/10.3390/insects10120439>
- You X, 2026, “First ‘practical PhDs’ awarded in China — for products rather than papers”, *Nature* 650, 280-281, doi: <https://doi.org/10.1038/d41586-026-00356-8>.

ECHOES OF WINGS AT GKVK - Ganavi L M (PAMB 4248)

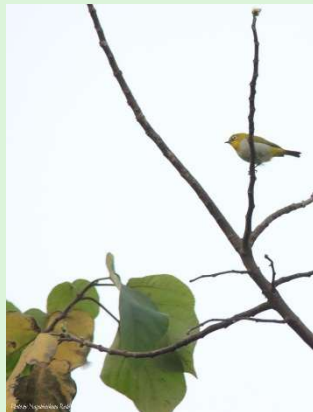
A journey through GKVK, where agriculture and avian life come together in harmony

In a rapidly urbanizing city like Bengaluru, there stands as a sanctuary of biodiversity, where the skies are still shared with birds that is Gandhi Krishi Vigyana Kendra (GKVK). Amidst the agricultural landscapes of GKVK lies a thriving ecosystem where biodiversity quietly flourishes. The GKVK campus of the University of Agricultural Sciences, Bangalore stands as a remarkable example of how agricultural landscapes can support rich biodiversity. Spread across crop fields, orchards, tree-lined avenues, wetlands and the Mahatma Gandhi Botanical Garden, the campus forms a dynamic ecological system that sustains both resident and migratory birds. With over 186 tree species and more than 2,000 individual trees, it provides a structurally diverse habitat supporting multiple ecological niches. Observations from eBird and field checklists indicate over 300-345 bird taxa, with more than 250 species recorded, highlighting GKVK as an important urban biodiversity hotspot.

At the core of this diversity lies the close relationship between vegetation and avian life. Indigenous trees such as *Azadirachta indica*, *Millettia pinnata* and *Albizia lebeck* provide shelter and nesting sites while sustaining insect populations. Flowering trees like *Acrocarpus fraxinifolius*, *Cassia fistula* and *Tabebuia* attract nectar-feeding birds such as sunbirds, flowerpeckers and white-eyes, while also supporting insects that draw flycatchers, drongos and bee-eaters. Fruiting trees, particularly *Ficus*, act as keystone resources, supporting bulbuls, barbets, parakeets, Asian koel and the Indian Grey Hornbill, ensuring continuous food availability across seasons.

Purple Sunbird

Indian White eye

Black Drongo

Rose-ringed Parakeets

Green Bee-eaters

Red-Whiskered Bulbul

GKVK also supports a diverse range of migratory birds. Long-distance migrants from Central Asia, Siberia and Eastern Europe arrive *via* the Central Asian Flyway, using the campus as a feeding and resting ground. Among them, the Grey Wagtail (*Motacilla cinerea*), often seen near water, is one of the earliest migrants to reach South India. The Pied Cuckoo (*Clamator jacobinus*), known as the “rain bird,” arrives from Africa just before the monsoon, feeding on caterpillars and contributing to natural pest control.

In addition, local migrants such as the Indian Paradise Flycatcher (*Terpsiphone paradisi*) a graceful dancer of the air, catching insects with effortless elegance and Hair-crested Drongo (*Dicrurus hottentottus*), a glossy

black bird with a distinctive crest, are regularly observed. The Paradise Flycatcher arrives during winter in search of insect-rich habitats and returns northward for breeding, while the Hair-crested Drongo moves from Himalayan and northeastern regions, often associated with flowering trees like *Acrocarpus fraxinifolius*, where it feeds and displays dominant foraging behavior. Passage migrants like the European Roller (*Coracias garrulus*), a vibrant blue bird, further emphasize the ecological importance of GKVK. Though seen only briefly, its presence highlights the campus's role as a stopover within global migratory routes.

Indian Paradise flycatcher (Male and Female)

Banded Bay Cuckoo

A diverse community of resident birds forms the backbone of this ecosystem. Common species include Red-vented Bulbul, Large-billed Crow, Common Myna, Munias, Rock pegions, Tailor birds, Oriental Magpie Robin, White-throated Kingfisher, Indian Golden oriole, Common Hoopoe, Black and Ashy Drongos, Indian Peafowl and parakeets, along with babblers in undergrowth. Raptors such as Black Kite, Brahminy Kite, Booted Eagle and Oriental Honey Buzzard occupy higher trophic levels, while Spotted Owlets and Barn Owls contribute to nocturnal balance. Ground birds like lapwings and Paddy field Pipits are commonly seen in open fields, indicating healthy agro-habitats. Seasonal visitors such as the Banded Bay Cuckoo, Common Hawk-Cuckoo, India Pitta, Black-headed Cuckooshrike and Orange-headed Thrush further enrich this diversity.

Common Hawk Cuckoo

Black Kite

Brahminy kite

Wetland-associated birds and occasional flyovers also contribute to the avifauna. Egrets and Indian Pond Herons are commonly seen in fields and near water bodies, feeding on insects and small organisms. Birds such as cormorants, Painted Storks and Black-headed Ibises are often observed flying overhead or using nearby wetlands, reflecting broader landscape connectivity.

Booted Eagle (White Morph)

Orange-headed thrush

Blue-Capped Rock Thrush

Indian-Pitta

Spotted Owlets

Indian Roller

Overall, the bird diversity at GKVK highlights it as a thriving agro-ecological system. Birds play crucial roles in pest control, pollination, seed dispersal and nutrient cycling, directly supporting sustainable agriculture. Their presence reflects the health of the ecosystem and underscores the importance of conserving such habitats.

Birding at GKVK, exploring the diverse birdlife of the campus

Nowadays, it is no longer alarms that wake me up, but the sharp screech of parakeets, the rhythmic “kutroo...kutroo” (White-cheeked Barbet), the constant chatter of babblers, the lively notes of mynas, the harsh notes of the Rufous Treepie and the cheerful whistles of the Red-whiskered Bulbul.

My journey into birding began through the GKVK Nature Club, introduced by my seniors and their inspiring posts on Instagram (@gkvknatureclub). What started as curiosity gradually became deeply meaningful. Amidst academic pressures, birding has brought immense joy, peace and a sense of belonging. I sincerely thank Mr. Nagabhushana Reddy for generously contributing most of the photographs featured in this article.

Every bird at GKVK tells a story - of movement, survival and belonging.

Graduating Students

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

MASTERS STUDENTS

Deepa Parappa Sunagad

Dhanush A R

Divakara B P

Lavanya Shree M

Neasar Reddy

Niveditha T.

Pavan T

Sanjana G P

Shambhavi

Syeda Ifthaquar Banu

Teja Sangappa Kanabur

Lekshmi R

Nisarga K

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

DOCTORAL STUDENTS

Amrutha Basavaraju

Gajanand Santappa
Bhairagond

Harish B P

Jagadish H M

Mallika Meti

POOJA V

Prasad M K

Sekhar babu G

Vidya Kumar Jagalur

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL ECONOMICS

MASTERS STUDENTS

Abhishek Dodamani

Aiswarya Sivi

Harsha P Gowda

Harsha Patel M

Manjunath Hegde

Michelle Chinnu

Nanditha S

Ponnamma D T

Pruthviraj K M

Rakshita Jambaladinni

Ruchitha Patel

Sujana A S

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL ECONOMICS

DOCTORAL STUDENTS

Ashwitha A S Gowda

Hanumanthappa R

Yashavantagouda S Patil

DEPARTMENT OF AGRONOMY

MASTERS STUDENTS

Abhishek Raigol

Amina M

Anusha Nagaral

Chennaia Reddy H

Gangadhara P.R

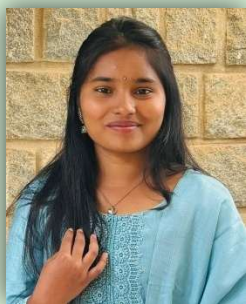
Hasansab Akbarsab Nashi

Hemanth Gowda B. M.

Jummanagouda Sashikant Pujar

Jyothi

Mabbu Lasya Priya

Nimbalkar Pushkraj Satish

Pragna P

Priyanshu

Raghavendra N

Vaishnavi A Jamadar

Viresh

DEPARTMENT OF AGRONOMY

DOCTORAL STUDENTS

Babybai H. V.

Dayanandanaik S

Shilpa

Shreedevi Jinnur

Uma Devi B S

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL METEOROLOGY

MASTERS STUDENTS

Akash K

Akshatha M N

Anirudh

Chethan G M

Hemavathi K

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL STATISTICS

MASTERS STUDENTS

Darshan S. K.

Deepanshu Bisht

Likhitha Nadiga

Pooja M P

Sujay G R

Supriya Dodamani

DEPARTMENT OF APICULTURE

MASTERS STUDENTS

ARUN BIJJARAGI

Chiranthana Kishore

Yashwanth N A

DEPARTMENT OF PLANT BIOCHEMISTRY

MASTERS STUDENTS

Kavya shree R V

DEPARTMENT OF BIOINFORMATICS

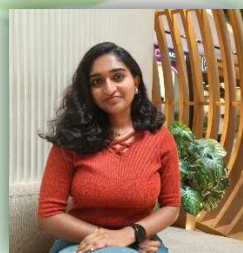
MASTERS STUDENTS

Dilshad S

Inchara N

Mohitha A S

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL ENTOMOLOGY

MASTERS STUDENTS

Ambika

Anuvinda R Nath

Basavakiran

Chandini G

Deekshith P

Harshini N

Mounasri M K

Pankaj

Prajwal Kumar S K

N. Rakshitha

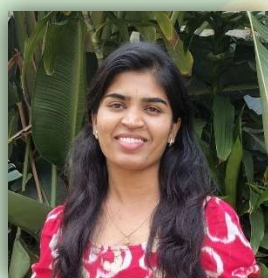
Sandeep H M

Shashank R Bellibattalu

Shivani Ganesh Naik

Tanuja Aihole

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL ENTOMOLOGY

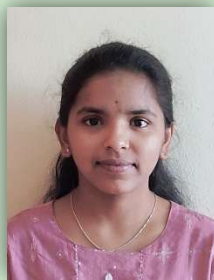
DOCTORAL STUDENTS

Anitha V

Arpitha K. C.

Bhavana S

Chinmay M Oshimath

Pampa Reddy

Ramya R

Shravya Savithri K

DEPARTMENT OF FOOD SCIENCE AND NUTRITION

MASTERS STUDENTS

Greeshma K

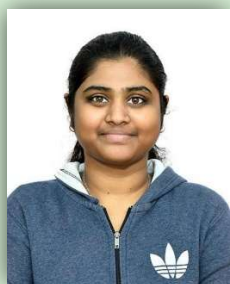
Latha V

Manjunatha S

Nikhil R.

Nikita Nipani

Poornima Rudrappa
Malgond

Pulipeta Chandana

Ramyashree Y. L.

Sunilkumar K

DEPARTMENT OF FOOD SCIENCE AND NUTRITION

DOCTORAL STUDENTS

Priya V N

Sahana S M

Sheeba Sharma

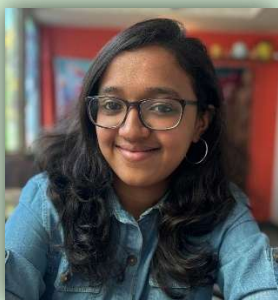

DEPARTMENT OF GENETICS AND PLANT BREEDING

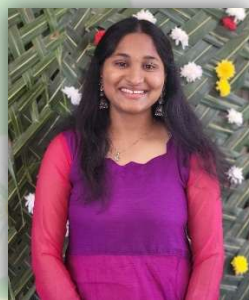
MASTERS STUDENTS

Akshatha J

Anika Prakash

Bonthu Veda Srividya

Chandana A B

DHANUSH D S

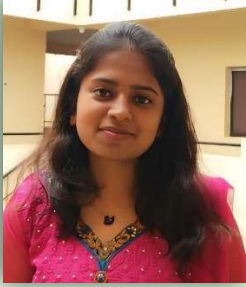
Girish Dandappanavar

Harakishan Devadiga

Keerthana Nayak N

Likhitha U N

Lohith H

Megha H S

Shashank Biradar

Varshitha C

DEPARTMENT OF GENETICS AND PLANT BREEDING

DOCTORAL STUDENTS

Bharat

Kavya S

Kruthika S J

Madhusudhan M R

Sunilkumar Suresh
Ganiger

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL MICROBIOLOGY

MASTERS STUDENTS

Adarsha L

Kavyashree H N

Nikhil Sreenath

Priyanka T. K.

Sumithra M V

Manasa H

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL MICROBIOLOGY

DOCTORAL STUDENTS

Shashank S

DEPARTMENT OF MOLECULAR BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

MASTERS STUDENTS

Ajjanavara Chethana

Akhil A N

Arshiya K

Ayushman Paul

Chandana Charitha Kalapati

Nida Amdihal

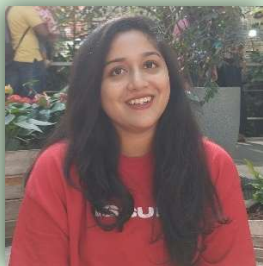
Nidhi K Anil

Nikshita K

B. N. Pruthvi

Sharadhi H S

Shobith H P

Syed Wasim

Spoorti Hasabi

Supriya K P

Supriya G R

Sushma K P

DEPARTMENT OF MOLECULAR BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

DOCTORAL STUDENTS

Sandeep R

DEPARTMENT OF PLANT PATHOLOGY

MASTERS STUDENTS

Bindu Shri M Y

Deepaka

Manu R

Prakruthi R.

Preeyanka Mahantagouda Patil

Rahul

Sahana Periasamy

Surabhi Hatture

Thaniya A S

DEPARTMENT OF PLANT PATHOLOGY

DOCTORAL STUDENTS

Keerthana K S

Madhu G S

DEPARTMENT OF PLANT PHYSIOLOGY

MASTERS STUDENTS

Aishwarya S

Chandana G T

Chigarambatla Sindhuja

Nayana P

Nayana S K

Nisarga V Gangavati

DEPARTMENT OF PLANT PHYSIOLOGY

OUTGOING DOCTORAL STUDENTS OF DEPARTMENT OF PLANT PHYSIOLOGY

Jeevitha R

Nandini K S

DEPARTMENT OF SEED SCIENCE AND TECHNOLOGY

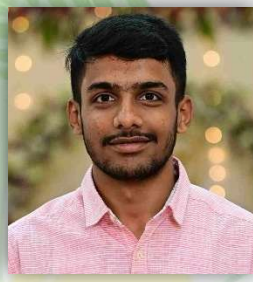
MASTERS STUDENTS

Abhishek

Arjun G L

Chandrashekhar B A

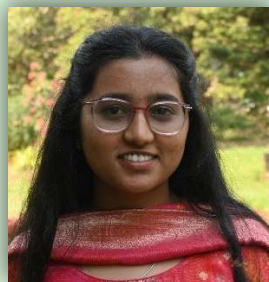
Hucchappa Jawalgi

Kusum

Pravalika

Sanjana Sreenivas B

Shruti Patil

K Umesh

Veda N

DEPARTMENT OF SEED SCIENCE AND TECHNOLOGY

DOCTORAL STUDENTS

Lokeshwari N

DEPARTMENT OF HORTICULTURE

DOCTORAL STUDENTS

Lokesh T H

DEPARTMENT OF SERICULTURE

MASTERS STUDENTS

Amrutha G

N Chaitra

O Ganesh

Krishnaveni B K

Likhitha S

Mallikarjun

Nishitha P

Pooja

Sangeetha B C

Sujan D

Suraksha M Gouli

DEPARTMENT OF SOIL SCIENCE AND AGRICULTURAL CHEMISTRY

MASTERS STUDENTS

Ankita Das

Bhagyashree

Hamsavani N.

Inayath B

Lakshmi Priya M G

Muhammed Aslam

Srujana P N

Parashuram

Sangeetha B C

Sujan D

Prakash

PRASHANTH KUMAR B J

Safiya Nishath

Sreelal S

DEPARTMENT OF SOIL SCIENCE AND AGRICULTURAL CHEMISTRY

DOCTORAL STUDENTS

Kusuma C G

Sindhushree T S

DEPARTMENT OF FARM MACHINERY AND POWER ENGINEERING

MASTERS STUDENTS

Ramkumar S

DEPARTMENT OF PROCESSING AND FOOD ENGINEERING

MASTERS STUDENTS

Dasharath A V

Divya S

Jeldi Siri Chandana

Karan Sanganal

Mahalakshmi M N

**Vidya Yamanappa
Oddodagi**

DEPARTMENT OF SOIL AND WATER CONSERVATION

MASTERS STUDENTS

Astha Tiwari

Naveen Kumar N V

MJ Srinivasa

DEPARTMENT OF FORESTRY AND ENVIRONMENTAL SCIENCE

DOCTORAL STUDENTS

Harshitha M

INSTITUTE OF AGRI-BUSINESS MANAGEMENT

MASTERS STUDENTS

Manoj Kumar G M

Umesh Chavan

Manasa M A

Nithin A

Pallakonda
Sushmakshitha

Shreedharan V A

Karan Sanganal

Monika L S

Chinta Harini

Govinda Reddy
Raghadeepa

Padmaja R A

Highlights of PG Departments' Activities

Youth Red Cross Activities

Awareness program on Blood Donation

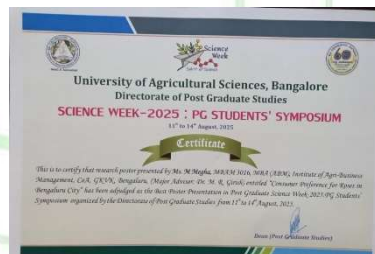

Blood Donation Campaign (17/7/2025)

CPR Training to students 16/10/2025

Science Week Best Presentations

NCC / Marathan Activities

Trainings Organised

Awards and Placements

Awards

- Dr. H.S. Shivaramu, Director of Research, ISA, Gold medal for 2023, Sixth International Agronomy Congress
- Dr. Mahantesh B Nagangouda, ISA best Ph.D. thesis award for 2023, Sixth International Agronomy Congress
- Ms. Parthvi Nayak, ISA best M.Sc. thesis award for 2023, Sixth International Agronomy Congress
- Ms. Anjali M V., ISA best M.Sc. thesis award for 2024, Sixth International Agronomy Congress

International Conferences

- Dr. Sukanya, T.S., Lead Speaker at 6th International Conference 2025 on Eco-Innovation and Sustainable Development A Global Perspective, Hanoi, Vietnam (November 26-30, 2025)
- Dr. C. Seenappa, Excellent teacher award at 6th International Conference 2025 on Eco-Innovation and Sustainable Development A Global Perspective, Hanoi, Vietnam (November 26-30, 2025)

Placement of PG Students - Department of Genetics & Plant Breeding

Placement of PG students of Department of Agronomy

- Dr. Mahantesh B Nagangouda, Central Silk board for 2025
- Dr. Vignesh, Central Silk board for 2025
- Mr. Manjunath, Rubber board for 2025
- Dr. Mohammed Azharuddin, B.R., Extension Inspector, Coffee Board of India
- Dr. Basavaraj Biradar, Extension Inspector, Coffee Board of India
- Dr Krupashree R, Assistant Professor, College of Agriculture, GKVK, Bangalore

Placement of PG students of Department of Seed Science and Technology

Sl. No.	Student Name	Placement	Institution
1.	Priyanka	ASRB Scientist	IARI
2	Jadhav	ASRB Scientist	Soybean Research Station, Indore
3	Sachin	Agriculture Graduate Trainee	IFFCO
4.	Pooja	Young Professional	NISST, Bengaluru
5	Theertha	Young Professional	NISST, Bengaluru
6	Meghana B	SRF	UAS, Raichur
7	Soumya	Seed Technologist	IAHS
8	Ranjitha	IBPS PO	Nationalised Bank

Placements of PG Students of Department of Horticulture

Sl. No	ID No.	Names	Placement
1.	PAMB 2060	Akshata	Agronomist (R&D in Hydroponics) Higrionics Business Division, Himeida Laboratoreis Pvt. Mumbai, MH, India
2.	PAMB 2062	Basana Gouda S	IFC Anchor, Sanjeevini KSRLPS-NRLM, Taluk Panchayat, Sindhanur, Karnataka
3.	PAMB 2065	Karthik, D.R.	Project Manager-Bharat Paddy & the Sparks Bridge. Land Optimizer International Pvt. Ltd. Manyat Tech Park, Nagavara, Bengaluru
4.	PAMB 2067	Rekha B (In service)	Scientist (Horticulture), KVK, KSN University of Agriculture and Horticulture Sciences, Shivamoga
5.	PAMB 2068	Tejashwini	LRI, Extension Manager, ADA Office, Yadgir, Karnataka

Placement of PG Students of IABM

Sl. No.	ID No.	Name of the Student	Placement Company/ Institution
1.	MBAM 2001	Akash S	Rural Mandi Fintech Pvt. Ltd.
2.	MBAM 2002	Ananya Hebbar	Akashic Bytes (Transforming Supply Chain, empowering efficiency)
3.	MBAM 2005	Ballid Krishna Shivappa	India Mart
4.	MBAM 2006	Basavaraj	India Mart
5.	MBAM 2007	Davalappa	Mr. Millet
6.	MBAM 2008	Deepa G S	BigBasket
7.	MBAM 2009	Gajula Balija Navya	Agrisutha Treatplant solutions, LLP
8.	MBAM 2010	Gayathri N	Ph. D Scholar
9.	MBAM 2011	Gunda Mounika	Criyagen Pvt. Ltd.
10.	MBAM 2013	Karthick Reddy N R	3Twigs LLP
11.	MBAM 2014	Katavatu Pavan Kumar	Amul
12.	MBAM 2015	Kokkiligadda Varun	Patanjali Foods Limited
13.	MBAM 2016	Kumar S	Namma Mango LLP
14.	MBAM 2017	Lavanya N	IFFCO
15.	MBAM 2018	Mallikarjuna Nagappa Hosamani	Tata Rallis Pvt. Ltd.
16.	MBAM 2019	Manjunath Sajjan	BASF Pvt. Ltd.
17.	MBAM 2020	Manjunatha BL	Criyagen Pvt. Ltd.
18.	MBAM 2021	Mylavarapu Ram Srikan	HDFC
19.	MBAM 2022	Nandini P	Hitakari Nursery
20.	MBAM 2023	Nehal Y	IPL Biologicals
21.	MBAM 2024	Priyanka K	Agri App
22.	MBAM 2025	Puneeth H R	Mr.Millet
23.	MBAM 2026	Rakesh H R	Vehaan Organicx
24.	MBAM 2027	Renukadevi Duraisamy	Coromandel Pvt. Ltd.
25.	MBAM 2028	Sangeetha H K	I & B seeds
26.	MBAM 2029	Siddalinga B Police Patil	Coromandel Pvt. Ltd.
27.	MBAM 2030	Siddalingayyaswamy Hiremath	Bigbasket
28.	MBAM 2031	Siddamreddy Venkata Haritha Reddy	Big Haat
29.	MBAM 2032	Somesh Basak	Akashic Bytes
30.	MBAM 2033	Sushmitha	Kisan Saathi
31.	MBAM 2034	Vikas Poojary S	Sygenta Pvt. Ltd.
32.	MBAM 2035	Vinayak Hirandagi	Isiri
33.	MBAM 2037	Vithal	Agriplex Pvt. Ltd.
34.	MBAM 2038	Zia Iqbal	Scion Agricos

Placements of Department of Food Science & Nutrition

- Ms. Thalapally Divya - Nutritionist at the Indian Council of Medical Research – National Institute of Nutrition (ICMR-NIN)
- Ms. Varsha - Food Regulatory Affairs (International Business), contributing to global food standards and compliance.
- Dr. Divya - Young Professional-II under AICRP-Women in Agriculture, GKVK, Bangalore,
- Ms. Ganavi is working as SMS (Home Science) (T-6) at KVK, Tiptur,
- Ms. Sinchana S. Shetty - Nutritionist at Livealtlife Health Pvt. Ltd., Koramangala, Bangalore

Placements of students - Department of Biotechnology

- Hadil Mon – Technical Consultant (Agri.& Environment), Abu Dhabi, UAE
- Parasuram Sai NagaSireesha, Microbial Mining Biotech Pvt. Ltd
- M. Hymavathi, faculty in Gitam, Deemed University

Placement of PG Students - Deparement of Genetics & Plant Breeding

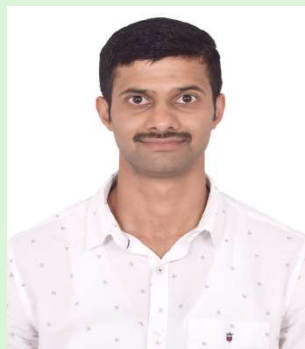
Students placed in Private Sectors

Sinchana

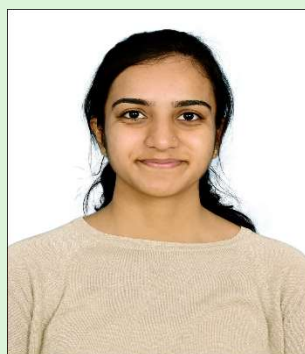
Akshay

Uthaiah B

Naveen

Deepika

Placement As Field Officer In Rubber Board

Sinchana

Satish

Manjunath

Nimish

Tejaswan

Placement in Agricultural Research Service

KALPANA PUNDALIK MUGALI

BASANAGOUDA GONAL

PRASHANT VASISTH

CHANDANA B S

ASHVINKUMAR KATRAL
CENTRAL SILK BOARD (CSB) SCIENTIST

Siddu Basavaraj Chindi

Placement of PG Students - Department of Soil Science & Agril. Chemistry

- Mr. Srikanth, got placed in Big Basket company in 2025
- Ms. Bindu D, got placed as Project director, in Sahaja Samrudha, Mysore in 2025

Congratulations
- KARAN S -
- RISING ENVIRONMENTAL SCIENTIST

M.Sc. Environmental Science (2019-2021)
Department of Forestry & Environmental Science, UAS, GKVK, Bangalore
Selected as Scientist-B (Environmental Science)
Central Silk Board, Bengaluru

SCHOLARSHIPS / FELLOWSHIPS

- Mr. Aashik Khanal, scholar from Nepal, Department of Plant Pathology has joined with Indian Council for Cultural Relations Fellowship
- CHETHAN G M, Scholar, Department of Agricultural Meteorology has got ICAR-PG Scholarship – 2024
- CHANDHANA C S, Department of Agricultural Meteorology has got ICAR-PG Scholarship-2025
- Students of Department of Seed Science & Technology have secured the following fellowships :
 - Sakshi Basappa Kademani - Karnataka DST fellowship
 - Sowmya K S - Karnataka DST fellowship;
 - Choskit Angmo - NFST fellowship and
 - Lokeshwari N - OBC scholarship
- **DST INSPIRE Fellowship**

Vigneshwara Gouda

Amita R Gaonkar

- **CSIR Fellowship Award**

Subhashchandra

Ramya

Shashank

- **Bursary Award**

Prashantha V

- Ms. Ganavi L M JRF, Department of Plant Pathology secured the **Inspire Fellowship**

- Pujari Veekshitha, Department of Plant Pathology secured the **ICAR Senior Research Fellowship**
- **Ms. Sahana P.**, Department of Plant Pathology secured the **ICAR PG Scholarship 2024**

Department of Agricultural Microbiology

- Ms. Harshitha, B.R. II PhD PAMB 4241 got Karnataka DST Scholarship
- Ms. Ahalya, S. I PhD PAMB 5050 got ICAR SRF
- Mr. Nikhil Sreenath Snr MSc PAMB 4105 got ICAR PG Scholarship
- Mr. Karthick Vasan, R. Jnr MSc PAMB 5173 got ICAR PG Scholarship
- Mr. Aswin, R Jnr MSc PAMB 5170 got ICAR PG Scholarship

PG Students of IABM have got the following fellowships

Sl. No.	NAME	ID	Degree	Scholarship
1.	DEEPAK,I.P.	PAMB 3001	III- Year, Ph.D. (ABM)	ICAR-SRF
2.	PREMSAGAR	PAMB 3002	III- Year, Ph.D. (ABM)	Post Metric Scholarship for SC/ST
3.	RAHUL GUPTA	PAMB 4199	II-year Ph.D. (ABM)	UGC-JRF
4.	SUSHMA PURADA	PAMB 4200	II-year Ph.D. (ABM)	BCWD Karnataka Ph.D. Fellowship
5.	MARUTHI	PAMB 4198	II-year Ph.D. (ABM)	BCWD Karnataka Ph.D. Fellowship
6.	ASHOKA,G.N.	PAMB 4197	II-year Ph.D. (ABM)	Post Metric Scholarship for SC/ST
7.	RAJULA BHEEMANNAGARI DEEPIKA	PAMB 5003	I-year Ph.D. (ABM)	ICAR-SRF
8.	GLADYS JEPCHIRCHIR KOECH	PAMB 5001	I-year Ph.D. (ABM)	ICCR
9.	PADMAJA R A	MBAM 4018	Sr. MBA (ABM)	ICAR NTS
10.	CHINTA HARINI	MBAM 4003	Sr. MBA (ABM)	ICAR JRF
11.	PALLAKONDA SUSHMAKSHITHA	MBAM 4019	Sr. MBA (ABM)	ICAR JRF
12.	DEVIREDDY SAI VYSHNAVI	MBAM 4006	Sr. MBA (ABM)	ICAR JRF
13.	RAMYASHREE N C	MBAM 4021	Sr. MBA (ABM)	ICAR JRF
14.	SHREEDHARAN V A	MBAM 4025	Sr. MBA (ABM)	ICAR JRF
15.	SANDESH PATIL	MBAM 4023	Sr. MBA (ABM)	UASB-URMS
16.	MANOJ KUMAR G M	MBAM 4015	Sr. MBA (ABM)	UASB-URMS
17.	GANESH KUMAR S	MBAM 5004	Jr. MBA (ABM)	ICAR-JRF
18.	MUNEER A	MBAM 5007	Jr. MBA (ABM)	ICAR NTS
19.	AKALYA S D	MBAM 5001	Jr. MBA (ABM)	ICAR NTS
20.	MADIREDDY SATHWIKA	MBAM 5005	Jr. MBA (ABM)	ICAR NTS
21.	TIPPALA RENUKA	MBAM 5018	Jr. MBA (ABM)	ICAR NTS

PG Students of Soil Science & Agril. Chemistry have got the following Scholarships

Sl. No.	Name of the student	Name of the scholarship
01	Sindhushree (Ph.D)	NF-OBC scholarship
02	Kusuma C G (Ph.D)	CoE Reward
03	Meghana V.C	NF-ST scholarship
04	Renuka	CoE Reward
05	Rachitha P. J.	DST-Inspire fellowship
06	Annappa N.N	DST-Inspire fellowship
07	Supriya, M. E	DST-Inspire fellowship

SCHOLARSHIPS SECURED BY PG STUDENTS OF DEPARTMENT OF FOOD SCIENCE AND NUTRITION

- Sushma S, a II-year PhD student, is supported by NFSC,
- Usha, a I-year PhD student, has been awarded the UGC-JRF fellowship.
- Sahana S. M., a III-year PhD student, is a recipient of the DST Inspire fellowship
- Sheeba Sharma, also in her III year, is supported by ICAR-SRF
- Priya V. N., a III-year PhD student, is receiving a DST fellowship,
- Preethi, a II-year PhD student, is also supported by DST.
- Chandana P, a Senior MSc student, is receiving a scholarship under ICAR-JRF.

Fellowships Secured by students of Department of Biotechnology

Ms. Chaithrashree B N
Karnataka DST-Ph.D.
fellowship

Ms. Hemashree P G
Karnataka DST-Ph.D.
fellowship

Ms. Shwetha D Chavadi
Karnataka DST-Ph.D.
fellowship

Mr. Praveen S V
ANRF Fellowship

Fellowships Secured by students of Department Plant Physiology

- Nandini KS, PhD Scholar, Plant Physiology, UGC Fellowship
- Anusha R, PhD Scholar, Plant Physiology , DST-INSPIRE Fellowship

IMPORTANT DAYS CELEBRATED

Farewell to Prof. M. S. Sheshshayee, Dept. of Crop Physiology

World Soil Day 2025 at Lalbaugh

Dr. K. V. Ravishankar, Principal Scientist, ICAR-IIHR, Bengaluru, delivered the invited talk during National Science Day 28/2/2026

Important Days Celebrated by Agri Innovation Centre

1. Pitch Perfect- Investor Readiness Workshop

The Agri Innovation Centre, UASB in collaboration with Global Incubation Services (GINSERV) and the Atal Incubation Centre – Coffee Board of India (AIC–CCRI–CED), organised “KṛishiVitta 2025” – an exclusive Agri Startup Investor Meet as part of the 60th Foundation Day celebrations of UASB. The initiative aims to strengthen investor–startup linkages and accelerate the growth of promising agri-entrepreneurs.

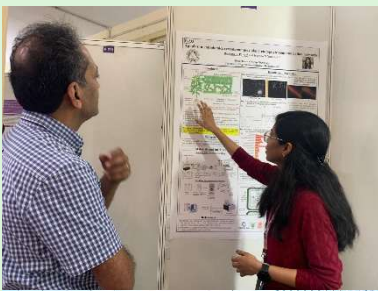
2. KrishiVitta- Agri Startup Investor Meet (Demo Day)

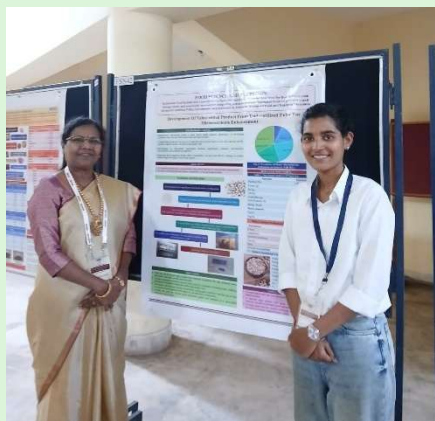
Agri Innovation Centre, UASB (AIC–UASB) organized **KṛishiVitta 2025 – Agri Startup Investor Meet**, a dedicated Demo Day aimed at accelerating private investment into high-potential agri and allied sector startups. The event was inaugurated by **Dr. S. V. Suresha, Hon’ble Vice-Chancellor, UASB**, who highlighted the importance of agri-innovation and private investment in driving rural prosperity. **Mr. C. B. Bala Reddy, Additional Director, Karnataka State Department of Agriculture**, emphasized government support for agri-startups through Department schemes and also need for the University to establish a vibrant startup–investor platform.

3. Training programme on Agri Automation & Machine Control 17th to 19th September 2025

The three-day training programme on **Agriculture Automation and Machine Control** was successfully conducted from 17th to 19th September 2025 at the CDSA Agri Automation Lab. The programme was jointly organised by the Agri Innovation Centre (AIC), UASB and Centre for Innovation & Development of Smart Agriculture (CDSA). The programme was conducted under the guidance of Dr. N. B. Prakash, Dean (Agri.), UASB. While the AIC team mobilised the participants, the CDSA team conducted the technical sessions.

Scientific Events (Seminar conferences)

- During 26-27, Feb. 2026, PG students of the department Sushma S, Nikita Nippani, and Sindhu B actively participated & presented their research in the National Conference on “Ecological Approaches for Resilient and Transformative Home Science,” at the University of Mysore on the development of value-added products from underutilized pulses, nutritional potential of lesser-used legumes.
- Priya V. N., a PhD student, presented a poster on *Development and Evaluation of Finger Millet (Eleusine coracana) Based Ready-to-Use Therapeutic Foods* at the International Conference on Advanced Next Generation Vision for Emerging and Sustainable Healthy Foods (Anveshan 2026) during 26-28, Feb. 2026 on utilizing nutrient-rich finger millet for the development of therapeutic foods.
- She also presented an oral presentation on *Sustainable Diets for a Healthy Planet: The Power of the Plate – Sustainable Eating for Planetary Health* at Biosphere 2026 – Science for a Sustainable Planet, held from 25-26, Feb. 2026.

SPORTS ACTIVITIES

- Mr. Chethan, G.M. M.Sc. (Agril. Microbiology) represented UASB PG Team at Intercollegiate Kho Kho & Athletic Competitions

CULTURAL PARTICIPATIONS

- Ms. Keerthana Nayak N, Sr. MSc - Silver Medal in National Level Students Elocution Contest 16/2/26
- Sindhu B, Sr. M.Sc. Food Science & Nutrition participated in folk dance, creative choreography, and cartooning at the Inter-Collegiate Youth Festival 2025–26, showcasing her diverse talents in cultural and creative events.
- Poornima R. M., secured second prize in folk dance, first prize in creative choreography, and third prize in cartooning in ICYF 2025-26
- Sunil Kumar K, an MSc student, participated in one-act play and folk orchestra at ICYF 2025–26 and the National Level Youth Festival & won first prize at the intercollegiate level, second prize at the South Zone level, and second prize in one-act play at the National level.

ಕನ್ನಡ ಸಂಘ
 ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
 ಗಾಂಧಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560065
69^{ನೇ} ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಅನಾಥಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಘಟನೆ 50ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಪ್ರಯಾಣ ಪತ್ರ
 ಈ / ಮೂಲಕ ಅಕ್ಷಯಾ ಎಂ.ಎನ್ - ಸ್ವಾಮೀಶ್ವರರ ಅಧೀನ
 2024 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18 ರಂದು ಕವಿವಿಷಯ ಅನಾಥಕದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಅನಾಥಕ ಸಂಘಟನೆ ದೂರ
 ಕಾರ್ಯದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೆಸ್ಟ್ ಲೆಟ್ ಪೋರ್ಟ್ - ಸಿಂಪಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ
 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GVKV Bangalore represented UAS Bangalore PG team at Global youth conference organized by Yenopoya (Deemed to be University) at Mangalore on June 4-6 2025 and got opportunity to meet delegates of different countries
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GVKV Bangalore invited as an guest to NSS RD parade aluminiise senior junior interaction session during National integration camp on February 14 at Seshadripuram college Yelahanka, Bangalore.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GVKV Bangalore won first place in extempore, monoacting, second place in debate, elocution, group singing, third prize in rangoli, poster making during campus day sports and cultural competitions.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GVKV Bangalore was honoured with the National Social Icon Award-2025 held at Jaipur, Rajasthan, recognizing his outstanding contributions to social service and community development.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GVKV Bangalore represented PG team in state level debate competition organised by Karnataka state cooperative society at Mangalore university manglore on 03-01-2026
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GVKV Bangalore won first prize in extempore, monacting, second place in debate, elocution, group singing; third prize in rangoli, poster making during campus day sports and cultural events on 29-31, May 2025.

- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore won silver medal in one act play at AIU south west zone youth festival at JSS college Mysore and qualified for national youth festival to be organised at Satyabhama University, Chennai, Tamilnadu.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore represented UASB in one act play at AIU National youth festival at Satyabhama University chennai.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore got first place in eloucation (English) competation organized during celebrating Ambedkar jayanti on April 17 2025 by Ambedkar student Association and GKVK.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore participated in intercollegiate youth festival organised at Hassan campus from 04-12-2025 to 07-12-2025 and had participated in quiz
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore participated in 38th AIU Inter University South East Zone youth festival (CRESENDO) for the year 2024-25 , held at Christ Deemed to be University from 19-12-2025 to 23-12-2025 in events of mimicry ,installation, western group song, folk orchestra etc
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore represented UASB PG Team in Debate competition organised by Karnataka state cooperative Federation limited and the PG team got overall championship in debate organised at Karnataka Vishwavidyalaya Pavatenagara, Dharwad on 30 January 2025
- Mr.AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore participated in State Level Essay writing competation and had won state level first prize among all agricultural and horticultural science universities , organised by Keladi Shivappa Nayaka Agricultural and Horticultural Sciences , college agriculture iruvakki in association with Rastrakavi Kuvempu Pratistana Kuppalli and Hampi Kannada University on 15-03-2025 at Kavimane Kuppalli.
- Mr. AKASH.K, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore NSS volunteer received STATE LEVEL NSS BEST VOLUNTEER AWARD 2022-23 By government of Karnataka, Ministry of youth affairs and sports for his valuable service in the field of NSS.
- Ms. Akshatha.M.N, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore from department of agricultural meteorology got first place in kannada baraha poti competation organised by kannada sangha GKVK on December 18 2024..
- Ms. Akshatha.M.N, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore from department of agricultural meteorology got first place in kannada baraha poti competation organised by kannada sangha GKVK on December 1 2025..
- Mr.Chethan.G.M, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore representing UASB PG team at Intercollegiate kho kho competation 2025-26
- Mr.Chethan.G.M, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore representing UASB PG team in Intercollegiate Athletics competation 2026
- Mr.Chethan.G.M, M.Sc. student, Department of Agril. Meteorology, CoA, GKVK Bangalore representing UASB PG team at Intercollegiate kho kho competation 2024-25

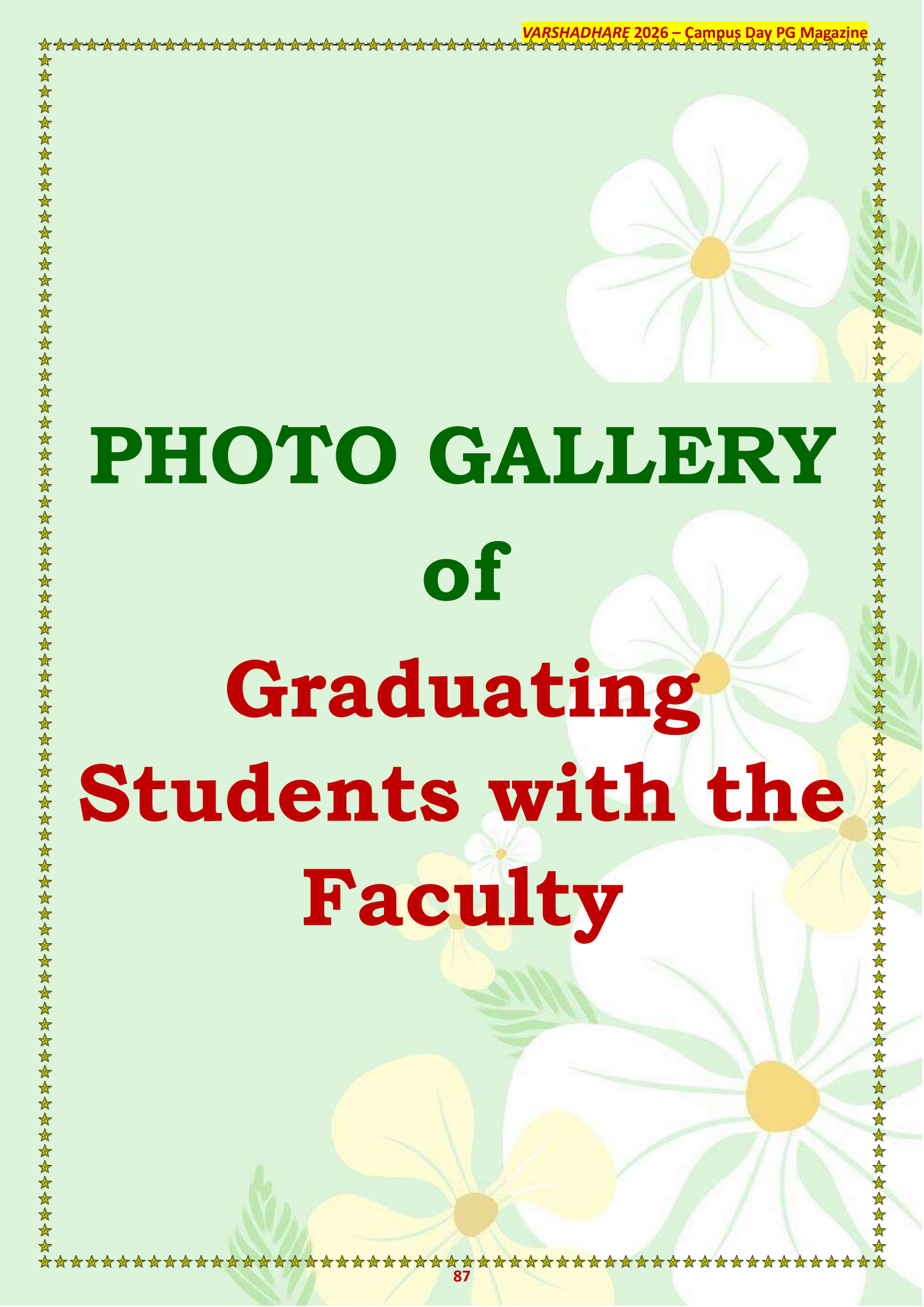

PHOTO GALLERY
of
Graduating
Students with the
Faculty

Agronomy

Agronomy

Entomology

Soil and Water Conservation Engineering

Horticulture

Agri. Incubation Centre

Food Science & Nutrition

Soil Science & Agril. Chemistry

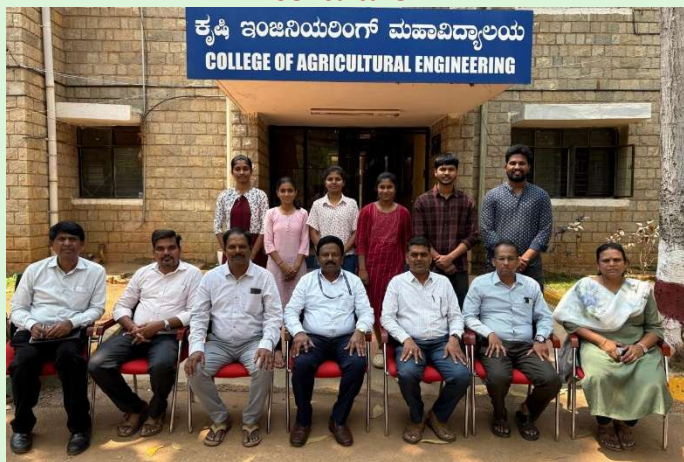

Sericulture

AGM Batch 2025-26

Agrometeorology

Processing and Food Engineering

Agrometeorology

Forestry and Environmental Sciences

Biotechnology

Agrometeorology

Crop Physiology

IABM

Pathology

IABM

IABM

Statistics, Agril. Mathematics & Computer Sci.

IABM

Agricultural Extension

Committees of Campus Day 2026

Magazine Committee

PG Girls Hostel HMC

Programme Committee

Sports Committee

PG Boys Hostel HMC

PG Culturals Committee

